

HEM & VILLA

GÄLLER FRÅN 1 JANUARI 2014

FÖRSÄKRINGSVILLKOR

Försäkringsvillkor – Hem- & Villahemförsäkring

Gäller från 1 januari 2014

Innehållsförteckning

A.	Information	5
1.	Allmän information	5
2.	Aktsamhetskrav, nedsättning av ersättningen och räddningsåtgärder	5
3.	Gemensamma undantag	5
4.	Självrisker	5
B.	Hemförsäkring	6
1.	Var försäkringen gäller	6
2.	För vem försäkringen gäller	6
3.	Försäkrad egendom	6
3.1	Försäkringen gäller för	6
3.2	Försäkringen gäller inte för	6
3.3	Försäkringsbelopp	6
3.4	Med stöldbegärlig egendom menar vi	7
4.	Egendomsskydd	7
4.1	Stöld och skadegörelse	7
4.1.1	Stöld ur bostad	7
4.1.2	Stöld och skadegörelse i biutrymme till bostad	7
4.1.3	Stöld och skadegörelse av medförd egendom	8
4.1.4	Rån och väskryckning	8
4.1.5	Stöld ur bil	8
4.1.6	Stöld av egendom som förvaras i lokal eller skåp	8
4.1.7	Stöld av egendom inlämnad hos näringsidkare	9
4.1.8	Stöld av cykel eller barnvagn	9
4.2	Brand, explosion m m	9
4.3	Läckageskada	9
4.4	Översvämning, storm, hagel, snötryck	9
4.5	Annan naturskada	10
4.6	Skada orsakad av vilda djur	10
4.7	Transport- och trafikskada	10
4.8	Skada på hushållsmaskin m m	10
5.	Merutgifter	10
6.	Reseskydd	11
7.	Överfallsskydd	13
8.	Krisförsäkring	15
C.	Tillägg till Hemförsäkringen	16
1.	Allriskförsäkring	16
2.	Utökat skydd på resa	17

2.1	Avbeställningsskydd	17
2.2	Försening.....	17
2.2.1	Försening vid ut- och hemresa	17
2.2.2	Personförsening	18
2.2.3	Bagageförsening	18
2.2.4	Försening vid anslutning	18
2.2.5	Ersättningsresa	18
2.2.6	Självriskskydd	19
3.	Fritidsolycksfalls försäkring	19
4.	Bostadsrättsförsäkring.....	21
5.	Småbåtsförsäkring	22
6.	Golfförsäkring	23
7.	Allriskförsäkring Special.....	23
D.	Särskilda villkor	24
1.	Låskrav för dörrar och fönster	24
2.	Krav på inbrottslarm.....	24
E.	Villaförsäkring	24
1.	Försäkrad egendom.....	24
2.	Egendomsskydd	25
2.1	Stöld och skadegörelse	25
2.2	Brand, explosion m m.....	25
2.3	Läckageskada	25
2.4	Översvämning, storm, hagel, snötryck.....	26
2.5	Annan naturskada.....	26
2.6	Skada orsakad av vilda djur	27
2.7	Trafikkada	27
2.8	Skada på maskiner och installationer.....	27
2.9	Skada på glasruta	27
2.10	Skada på byggnad under uppförande	27
3.	Hysesbortfall	28
4.	Saneringsavtal och försäkring mot träskadeinsekter.....	28
4.1	Skadedjur	28
4.2	Husbocksförsäkring samt försäkring vid skada efter sent upptäckt dödsfall	29
4.3	Äkta hussvamp.....	30
F.	Tillägg till villaförsäkring	31
1.	Allriskförsäkring byggnad.....	31
2.	Trygghetsavtal	31

G.	Gemensamma villkor	32
1.	Ansvarsförsäkring	32
2.	Rättsskyddsförsäkring.....	33
3.	Värderingsregler	35
3.1	Lös egendom	35
3.1.1	Cyklar, kläder, TV med mera enligt tabell	36
3.1.2	Antikviteter, böcker, fotografier m m	36
3.1.3	Övrig lös egendom	36
3.1.4	Hushållsmaskin (inklusive spis)	36
3.2	Byggnad	37
3.2.1	Byggnaden återställs	37
3.2.2	Tabell för åldersavdrag.....	37
	Tabell för åldersavdrag.....	38
3.2.3	Annan byggnad uppförs på samma tomt	38
3.2.4	Övriga fall	38
3.2.5	Övriga regler	38
3.3	Tomtmark	39
4.	Ersättningsregler	39
H.	Allmänna bestämmelser	40
1.	Avtal och betalningsvillkor	40
2.	Om skada inträffar	40
3.	Lagstiftning	42
4.	Gemensamt skadeanmälningsregister	42
5.	Behandling av personuppgifter.....	42
6.	Om vi inte skulle komma överens	42

A. Information

1. Allmän information

Vad din försäkring gäller för framgår av försäkringsbrevet.

När vi i fortsättningen i villkoret skriver "du", "dig" och "din" avser vi alla försäkrade.

När vi skriver "vi" och "oss" avser vi Gjensidige.

Såväl rättigheter som skyldigheter gäller för samtliga försäkrade.

2. Aktsamhetskrav, nedsättning av ersättningen och räddningsåtgärder

För att undvika alla typer av skadehändelser ska du vara aktsam.

Speciella aktsamhetskrav redovisas i respektive skadehändelse eller anges i ditt försäkringsbrev.

Gjensidige har rätt att göra avdrag på ersättningen om du inte uppfyllt aktsamhetskraven eller uppfyllt gällande regler, lagar, byggnormer och de branchregler samt branchens råd och anvisningar som gäller vid byggnads- eller installations-tillfället. Avdragets storlek beror på de individuella omständigheterna och styrs av reglerna i försäkringsavtalslagen.

När en skada uppstått ska du göra vad du kan för att begränsa skadan. Gjensidige betalar rimliga kostnader för detta.

3. Gemensamma undantag

Försäringen gäller inte skada som har samband med **krig** eller krigsliknande händelser, **terrorhandling, atomkärn-process, dammgenombrott** eller som kan uppstå p g a **force majeure**.

Försäringen gäller inte heller för skada som **leverantör** eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande eller om skadan kan ersättas från **annan försäkring**.

Försäringen gäller inte för sjukdom eller olycksfallsskada som orsakats av eller har samband med spridande av biologiska, kemiska eller nuklära substanser i samband med terroristhandling. Med terroristhandling förstås här skadebringande handling, som är straffbelagd där den begås eller där försäkringsfallet inträffar och som framstår att vara utförd i syfte att

- skrämja en befolkning
- tvinga offentliga organ eller internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra viss åtgärd eller
- destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

4. Självrisiker

Självrisken är din del av skadekostnaden. Grundsjälvrisken framgår av försäkringsbrevet och eventuella avvikelser anges i respektive skadehändelse.

Hur självrisken tillämpas

Självrisken dras från skadebeloppet. Om du vid ett skadetillfälle kan få ersättning genom flera moment i denna försäkring eller genom flera konsumentförsäkringar hos Gjensidige, drar vi bara av en självrisk (den högsta) från det sammanlagda skadebeloppet.

B. Hemförsäkring

1. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i din bostad, i källar-/vindskontor som hör till bostaden och utanför bostaden inom Norden. Vid resa med övernattninng utanför hemorten gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

2. För vem försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Dessutom gäller den för de hushållsmedlemmar som har samma bostad och folkbokföringsadress som du. Har du eget barn under 18 år som inte är folkbokfört på samma adress gäller försäkringen för barnet under den tid det vistas hos dig om ersättning inte kan fås från annan försäkring.

Försäkringen gäller dig som privatperson och inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Med annan förvärvsverksamhet avses sådan verksamhet, som inte är direkt yrkes- eller tjänsteutövning, men som har till syfte att bereda dig en intäkt av inte alltför ringa storlek eller har karaktär av stadigvarande uppdrag av viss betydelse.

3. Försäkrad egendom

3.1 Försäkringen gäller för

- lösöre som du i egenskap av privatperson äger, hyr eller lånar för huvudsakligen privat ändamål
- mynt, sedlar, värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar som tillhör dig som privatperson
- sådan uteplats eller uthus som står på annans mark, som du själv äger och som är avsedd för ditt privata bruk
- fast inredning som du äger, har bekostat själv i din hyreslägenhet och som vid skada inte kan ersättas genom annan försäkring
- inglasad balkong som du har bekostat i din hyreslägenhet och som vid skada inte kan ersättas genom annan försäkring
- eldriven rullstol och motordrivet trädgårdsredskap som inte är registreringspliktigt, som är avsett för ditt privata bruk
- segelbräda maximal ersättning 20 000 kr.
- kostnad för byte av lås i den försäkrade bostaden ersätts om nyckeln förlorats vid en enligt detta villkor ersättningsbar stöldskada. Låsbyte ersätts endast i detta fall.
- av- eller omonterade delar till de undantagna fordonen/farkosterna, i punkten 3.2, om delarna inte kan försäkras genom annan försäkring. Dock maximalt 3 000 kr.

3.2 Försäkringen gäller inte för

- förlust orsakad av uttag eller köp genom användande av bankomat kort, kontokort, betalkort och kreditkort
- uträdering eller annan förlust av lagrad datainformation
- andra djur än sådana som man normalt har i bostad
- motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, terrängsläp eller efterfordon
- båt, kanot och andra vattenfarkoster
- flygplan, andra luftfartyg, svävare eller hydrokopter
- tillbehör eller delar till de fordon och farkoster som undantagits.
- egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda.

3.3 Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller i bostaden upp till det försäkringsbelopp du valt. Vid villaboende innefattas lösöre i samtliga byggnader på fastigheten. Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet. Beloppet ska motsvara hela värdet enligt villkorets värderingsregler.

På annan plats än i bostaden är skyddet för personligt lösöre maximerat till 50 000 kr vid varje skadetillfälle.

För följande slag av egendom oavsett var skadan inträffar ersätts, för pengar maximalt 5 000 kr, **för värdehandlingar** maximalt 10 000 kr, **för cykel och barnvagn** maximalt 20 000 kr, **för uteplats och uthus på annans**

mark maximalt 40 000 kr, **för fast inredning** maximalt 60 000 kr, **för inglasad balkong** maximalt 60 000 kr och **för frimärks-, mynt- och sedelsamlingar** maximalt 30 000 kr. **För smycken**, pärlor, ädelstenar, fick- och armbandsur som saknar svenskt värderingsintyg eller originalkvitto/certifikat som utfärdats före skadan ersätts maximalt 7 000 kr per styck och 60 000 kr sammanlagt.

3.4 Med stöldbegärlig egendom menar vi

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter och konstverk, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk
- kameror, kikare, vapen, musikinstrument och mobila telefoner
- elektronisk utrustning för text-, bild- och ljudåtergivning (t ex projektorer, GPS-utrustning, kommunikationsutrustning, datorer, bandspelare, skivspelare, CD-spelare, DVD-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar, radioapparater, TV-apparater, videoapparater, TV-spel samt delar och tillbehör till angiven utrustning (även band, kassetter och skivor)
- tobak, vin och sprit
- golfutrustning.

Med värdehandlingar menar vi aktier, obligationer, löpande skuldebrev, färdbevis och kuponger.

4. Egendomsskydd

4.1 Stöld och skadegörelse

4.1.1 Stöld ur bostad

Försäkringen ersätter stöld och skadegörelse i bostaden om gärningsmannen

- olovligen brutit sig in i bostaden.
- använt tvång eller hot för att bli insläppt
- obehörigen innehaft den nyckel som använts för att komma in.

Som bostad i flerfamiljshus räknas inte källar-/vindskontor, garage, uthus eller liknande.

Som bostad i villa räknas garage, vind och källare om direkt, invändig dörrförbindelse finns till villan.

Aktsamhetskrav

Ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar kan istället vara stängda och reglade.

Alla fönster ska vara stängda och reglade när ingen är hemma och ser till bostaden.

Nattetid är det bara i rum, där någon person finns, som fönster får stå öppet utan att vara inbrottssäkrat.

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden. Nyckel som finns på annat ställe än i låst bostad, till exempel nyckel som någon har med sig, får inte vara försedd med namn- eller adressuppgift eller förvarad så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.

Har du anledning misstänka att någon obehörig innehar nyckel, måste du omedelbart byta lås.

4.1.2 Stöld och skadegörelse i biutrymme till bostad

Försäkringen ersätter stöld och skadegörelse i biutrymme till bostad. Med biutrymme avses källarförråd, vindsförråd, garage, uthus och liknande förvaringsutrymmen.

Sker stöld eller skadegörelse från ett utrymme du inte ensam har nyckel till (t ex gemensam tvättstuga eller cykelrum) lämnas ersättning endast om gärningsmannen brutit sig in med våld. Tvätt i tvättstuga ersätts dock även om gärningsmannen inte brutit sig in med våld, under förutsättning att du utnyttjat de låsmöjligheter som fanns.

Försäkringen gäller inte för

- stöldbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar och frimärken
- egendom på balkong och altan

Aktsamhetskrav

För sådant utrymme, som du ensam disponerar, gäller att dörrar ska vara låsta, fönster stängda och reglade. Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten.

Högsta ersättningsbelopp

Ersättning för stöld och skadegörelse ur utrymme du inte ensam har nyckel till (t ex gemensam tvättstuga eller cykelrum) lämnas med högst 5 000 kr.

4.1.3 Stöld och skadegörelse av medförd egendom

Försäkringen ersätter stöld och skadegörelse i samband med stöld av egendom, som du medför utanför bostaden. Som medförd egendom räknas också sådant resgods, som du i direkt samband med resa incheckat eller polletterat.

Begränsningar

Stöldbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar eller frimärken ersätts endast när egendomen är inlåst i skåp eller utrymme, som brutits upp med våld. Som sådant utrymme räknas inte husvagn, annat släpfordon, buss, båt, bil, tält, takbox till bil, packväskor till motorcykel och liknande förvaringsutrymmen.

Försäkringen ersätter inte

- stöldbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar eller frimärken när det är incheckat eller polletterat
- egendom som kvarglömmts, tappats bort eller förlagts även om den senare blir stulen.

Aktsamhetskrav

När det gäller egendom, som du medför utanför bostaden, gäller rent allmänt att du måste vara aktsam. Detta gäller speciellt för stöldbegärlig eller särskilt värdefull egendom. Om aktsamhetskraven åsidosatts kan ersättningen komma att sättas ned enligt reglerna i A2.

4.1.4 Rån och väskryckning

Försäkringen ersätter stöld och skadegörelse vid rån och överfall eller då egendomen med våld rycks ifrån dig på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattar stölden.

4.1.5 Stöld ur bil

Försäkringen ersätter

stöld av egendom ur bil samt skadegörelse på egendom i bilen i samband med sådan stöld.

Försäkringen ersätter inte

- stöldbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar eller frimärken
- egendom som du före resa packat i bilen eller vid hemkomsten lämnat kvar där längre tid än vad som normalt går åt för omedelbar in- och urlastning.

Aktsamhetskrav

Bilen ska vara låst om egendom lämnas kvar.

Högsta ersättningsbelopp

Ersättning för stöld och skadegörelse ur bil lämnas med högst 3 000 kr.

4.1.6 Stöld av egendom som förvaras i lokal eller skåp

Försäkringen ersätter stöld av och skadegörelse på egendom som förvaras i lokal eller i skåp i lokal.

Försäkringen ersätter inte

- stöldbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar eller frimärken.

Begränsningar

Sker stöld ur ett utrymme, som du inte ensam har nyckel till, lämnar vi ersättning endast om gärningsmannen brutit

sig in med våld

Bil, buss, husvagn, annat släpfordon, takbox till bil, båt, tält, packväskor till motorcykel och liknande förvaringsutrymmen räknas inte som lokal eller skåp.

Aktsamhetskrav

Är det ett utrymme, som bara du har nyckel till, gäller som aktsamhetskrav att utrymmet ska vara låst och fönster stängda och reglade.

4.1.7 Stöld av egendom inlämnad hos näringsidkare

Försäkringen ersätter stöld av eller skadegörelse på egendom inlämnad hos näringsidkare om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Egendomen ska vara inlämnad för förvaring, reparation eller annan liknande åtgärd, dock inte för transport.

4.1.8 Stöld av cykel eller barnvagn

Försäkringen ersätter stöld av och skadegörelse på cykel och barnvagn. Dock maximalt 20 000 kr.

Aktsamhetskrav

Cykel ska vara låst med godkänd låsanordning. Vid stöld ska båda nycklarna till låset kunna uppvisas.

Barnvagn ska förvaras så att stöldrisken är så liten som möjligt.

Särskild självrisk vid stöld av cykel eller barnvagn

Självrisk är 25 procent av skadekostnaden, dock lägst grundsjälvrisk.

4.2 Brand, explosion m m

Försäkringen ersätter skada

- genom brand eller blixn
- genom kortslutning, överslag eller överspänning i hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning
- genom explosion
- genom nedsotning vid torrkokning
- som plötsligt orsakats av sot från öppen låga
- som orsakats av frätande gas bildad vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för skada vid sprängningsarbete eller av sot från öppen spis och levande ljus.

4.3 Läckageskada

Försäkringen ersätter lös egendom som skadas av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (t ex tvättstall, diskmaskin eller tvättmaskin)
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten
- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvvavlopp och som försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm/branchregler
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Gjensidige har rätt att göra avdrag på ersättningen om du inte uppfyllt aktsamhetskraven eller uppfyllt gällande, byggnormer och de branchregler samt branchens råd och anvisningar som gäller vid byggnads- eller installationstillfället.

Försäkringen ersätter inte skada

- på den anordning som läckt eller den vätska som runnit ut

- orsakad av läckage från dränerings- eller dagvattensystem.

4.4 Översvämning, storm, hagel, snötryck

Försäkringen ersätter skada på lös egendom inomhus orsakad av

- att vatten till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.
- storm (minst 21 m/s) i samband med stormskada på det hus där egendomen finns. Under samma förutsättning ersätts också sådan skada på lös egendom (t ex genom regn och kyla) om skadan är en oundviklig följd av stormskadan. Vi ersätter också skada genom storm på utomhus fast monterad radioantenn, TV-antenn eller parabol.
- hagel förutsatt att skadan uppkommit i samband med hagelskada på det hus där egendomen finns. Under samma förutsättning ersätter vi också sådan skada på lös egendom (t ex genom regn och kyla) som är en oundviklig följd av hagelskadan. Vi ersätter också skada genom hagel på utomhus fast monterad radioantenn, TV-antenn eller parabol.
- att yttertak på bostadshus bryter samman eller att dess bärande stomme knäcks.

Försäkringen ersätter inte skada på lös egendom i båthus, sjöbod, badhytt, växthus eller tält.

4.5 Annan naturskada

Försäkringen ersätter skada på lös egendom orsakad av jordskalv (minst 4 enligt richterskalan), jordskred, jordras, berggras, lavin eller vulkanutbrott.

4.6 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen ersätter skada orsakad av vilda djur (även fåglar) som tagit sig in i bostadshus.

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av råttor, möss eller insekter.

4.7 Transport- och trafikskada

Försäkringen ersätter skada på eller förlust av egendom

- som du i direkt anslutning till resa polletterat eller lämnat till hotell eller researrangör för förvaring eller transport och som du inte kan få ersättning för från annan försäkring
- orsakad vid trafikolycka med flygplan, båt, bil eller annat fordon

Försäkringen ersätter inte

- förlust av stölbegärlig egendom, mynt, sedlar, värdehandlingar eller frimärken
- skada som orsakats av skavning, slitage, bristfällig emballering eller som bara är ytlig (t ex bucklor och repor på resväskor och liknande)
- skada genom att vätska eller smetande ämne rinner ut.
- som skadats i samband med tävling eller träning inför tävling

4.8 Skada på hushållsmaskin m m

Försäkringen ersätter skada på

- hushållsmaskin (kyl, frys, spis, diskmaskin, tvättmaskin, dammsugare) som går sönder
- tvätt i tvättmaskin eller torktumlare som orsakats av fel på maskinen
- livsmedel i kyl/frys till följd av temperaturändring vid strömavbrott eller fel på frysen.

Högsta ersättningsbelopp

För livsmedel i kyl/frys är högsta ersättningsbelopp 2 000 kr per kyl/frys efter självriskavdrag, dock högst 5 000 kr sammanlagt.

5. Merutgifter

Försäkringen ersätter merutgifter om den försäkrade bostaden blir helt eller delvis obrukbar till följd av en ersättningsbar skadehändelse.

Ersättning kan betalas under ett år räknat från den dag skadan inträffade för nödvändiga och skäliga merutgifter för kost, logi, magasinering och telefon. Avdrag i ersättningen görs för eventuella besparingar t ex uppvärmning, underhåll och avgifter.

6. Reseskydd

Försäkringen gäller för dig som privatperson (d v s inte under tjänsteresa eller i samband med tjänst eller annan förvärvsverksamhet). Reseskyddet gäller även för de personer som nämns under punkten 2. Skyddet gäller även för dina barn och barnbarn under 18 år som inte bor hos dig men som följer med på resan.

Är du nordisk medborgare eller folkbokförd i Sverige gäller försäkringen de första 45 dagarna i Norden vid resa när du avser att övernatta utanför bostaden. Vid resa utanför Norden gäller reseskyddet under de första 45 dagarna av resan.

Är du utomnordisk medborgare och inte folkbokförd i Sverige gäller försäkringen enbart i Norden.

Begränsningar för samtliga moment i reseskyddet

Reseskyddet gäller inte

- för kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan då resan startade. Vid akut försämring, som inte kunnat förutses ersätts kostnader som beror på försämringen.
- för vistelse på badanstalt, hälso- eller rehabiliteringshem och där med förenade resor
- för kostnader som har samband med graviditet och som uppstått efter den 28:e veckan av graviditeten
- för kostnad som är försäkrad av att fartyg eller flygplan på grund av din skada måste ändra sin färdplan
- vid olycksfall eller sjukdom som orsakats av att du använt alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel
- för kostnader som kan ersättas från annat håll, enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring
- för privat sjukvård i Sverige
- för högre kostnad än den som motsvarar patientavgiften enligt försäkringskassans regler.

Reseskyddet gäller inte vid olycksfall som orsakas av

- flygning, om försäkrad varit annat än passagerare
- deltagande i sport/idrottstävling eller anordnad träning för sådan om försäkrad representerar annan idrottsförening än korporationsförening
- bergsklättring, klippklättring, bergsbestigning och liknande aktiviteter
- dykning eller bungyjump
- fallskärmshoppning, drakflygning eller skärmflygning
- deltagande i boxning, brottning, annan kampsport eller därmed jämförlig verksamhet
- deltagande i särskild anordnad hastighetstävling med bobsleigh, rodel, motor- eller reaktionsdrivet fortkäffningsmedel eller vid särskild anordnad träning för sådana
- offpistiskidåkning.

Kostnader vid sjukdom eller olycksfall

Försäkringen gäller om du som privatperson

- drabbas av akut sjukdom eller olycksfall under resa med övernattning utanför hemorten
- om du tvingas avbryta sådan resa på grund av att närstående person i Sverige avlidit eller blivit allvarligt sjuk eller skadad.

Försäkringen gäller också i vissa delar för medresenär som omfattas av denna försäkring.

Med olycksfall menas kroppsskada, som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Skada på tand vid tuggning eller bitning betraktas inte som olycksfall.

Med närstående person menas make, sambo, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar samt person som har vårdnad

om någon inom denna krets.

Kostnader för läkarvård m m

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för läkarvård, sjukhusvård, behandling, hjälpmedel och lokala resor för vård och behandling som har föreskrivits av behörig läkare. Resor med egen bil ersätts enligt inkomstskattelagen (18 kr/mil år 2006) per mil. Vid akuta tandbesvär får du ersättning för nödvändig och tillfällig behandling på platsen upp till en kostnad på 3 500 kr.

Vid olycksfall och sjukdom ska behandling i förväg godkännas av Gjensidige eller SOS International.

Vid tandskada till följd av olycksfall ska föreslagen behandling godkännas av Gjensidige eller SOS International.

Vid sjukdom är ersättningstiden maximerad till 60 dagar från första läkarbesöket. Vid olycksfall är ersättningstiden maximerad till tre år från olycksfallet.

Efter bedömning av SOS Internationals läkare har vi alltid rätt att kräva att du återvänder till Sverige för behandling för att du ska få ersättning för dina kostnader.

Merkostnader för hemresa

Om läkare i intyg föreskriver att du ska resa hem på annan tid eller på annat sätt än planerat, får du ersättning för de merkostnader som kan uppstå både för dig och medresenär som också reser hem.

Transporten ska i förväg godkännas av Gjensidige eller SOS International.

Kostnader för återresa till den plats där resan avbröts, ersätts inte.

Kostnader för hemtransport av avlidne eller för begravning

Vid dödsfall lämnas ersättning för kostnad för transport av den avlidne till hemorten i Sverige samt för medresenärs hemresa.

Vid dödsfall utomlands kan istället för hemtransport av den avlidne lämnas ersättning för begravningskostnader på platsen. Ersättning lämnas med maximalt 40 000 kr.

Kostnader för närståendes resa till svårt sjuk

Om läkare bedömer att din skada eller sjukdom är livshotande betalar vi kostnaden för högst två närståendes resa från hemorten i Sverige och åter inklusive uppehälle. Vi betalar sammanlagt högst 50 000 kr. Resan ska i förväg godkännas av Gjensidige eller SOS International.

Merkostnader för kost och logi

Om läkare i intyg föreskriver att du måste ändra boendeform eller vara borta längre än planerat, betalar vi merkostnader för kost och logi upp till 60 dagar från första läkarbesöket för dig och medresenär, som stannar kvar hos dig.

När något allvarligt hänt närstående person hemma

Om du tvingas avbryta resa på grund av att närstående person i Sverige avlidit eller blivit allvarligt sjuk eller skadad får du ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för hemresa. Ersättning lämnas även för medförsäkrad som reser hem.

Resan ska i förväg godkännas av Gjensidige eller SOS International.

Ersättning betalas bara om hemresan är nödvändig och du kommer hem minst 48 timmar före den planerade hemkomsten.

Outnyttjad resekostnad

Om resan avbryts eller inte kan utnyttjas för att du på grund av sjukdom eller olycksfall blir sängliggande, intagen på sjukhus eller måste åka hem i förtid får du ersättning för outnyttjad resekostnad. Ersättning lämnas även för outnytt-

jad resekostnad för medresenär som vårdar dig eller åker hem med dig i förtid. Ersättning betalas till medresenär när försäkrad avlidit på resan, däremot inte till avlidens dödsbo.

Det krävs att en av SOS International godkänd läkare godkänner hemresan eller föreskriver sängläge och vårdbehov.

Med resekostnad menas

- före skadetillfället erlagt belopp för resa, logi, liftkort och utflykter
- före avresan från hemorten i Sverige erlagt belopp för kost
- milkostnad vid resa med egen bil (18 kr/mil år 2006). Ersättning lämnas för den närmaste färdvägen från resans start till platsen där resan avbryts och åter, dock högst 500 mil.

Från resekostnaden avräknas belopp som du kan återfå från arrangör, trafikföretag, hotell eller annan.

Högsta ersättningsbelopp för outnyttjad resekostnad

Ersättning för outnyttjad resekostnad lämnas med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar, dock högst 500 kronor per person och dag och sammanlagt 5 000 kr per person.

Strejkskydd vid utlandsresa

Försäkringen gäller om din hemresa från utlandet blir försenad på grund av strejk eller fackliga åtgärder. Du får ersättning för nödvändiga och skäligena merkostnader för kost, logi och återresa till hemorten i Sverige.

Försäkringen gäller endast om strejken eller de fackliga åtgärderna brutit ut efter att resan påbörjats. Du får inte ersättning för de första 24 timmarnas försening utan först för tid därefter.

Högsta ersättningsbelopp är 5000 kr per försäkrad.

7. Överfallsskydd

Försäkringen gäller för dig som privatperson.

Om du utsatts för misshandel eller annat uppsåtligt fysiskt våld, enligt brottsbalken, ersätter vi genom överfallsskyddet, överfallsersättning, tandskadeersättning, invaliditetsersättning och dödsfallsersättning. Kravet på fysiskt våld tillämpas inte vid sexualbrott.

Försäkringen ersätter inte

- misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som är att betrakta som ringa
- skada som tillfogats dig av någon annan som omfattas av denna försäkring
- skada som tillfogats dig av annan närstående person, t ex föräldrar, syskon eller barn
- skada som tillfogats dig i samband med din yrkes-/tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- skada som uppkommit när du var påverkad av alkohol, sömnmedel eller narkotiska medel, om du inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och din skada (undantaget tillämpas inte vid sexualbrott)
- skada som uppstått när du utan skälig anledning utsatt dig för risken att skadas även om skadan blir allvarligare än du kunnat förutse (undantaget tillämpas inte vid sexualbrott)
- skada som uppkommit i samband med att du gjort dig skyldig till uppsåtlig gärning, som är straffbar enligt svensk lag
- Skada som gärningsmannen tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar)
- Har inträffat på resa till eller från arbetet
- Är godkänd, eller kan godkännas som arbetsskada eller ersättas inom ramen för statligt personskadeskydd

Vad du ska iaktta om du blir skadad

Om du blir skadad måste du

- anmäla händelsen till polisen

- kunna uppvisa en lagakraftvunnen dom om Gjensidige begär det eller - om gärningsmannen är okänd - en slutförd polisutredning
 - påvisa att du är berättigad till skadestånd
- Åtalas den som skadat dig måste du föra talan om skadestånd om vi begär det.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle är högsta ersättningsbelopp 1 000 000 kr. Detta gäller även om flera av de försäkrade har skadats. Om skadehändelsen leder till dödsfall betalas ersättning med 20 000 kr till dödsboet.

Överfallsskyddet gäller utan självrisk.

Belopp för överfallsersättning (SEK)

Misshandel utförd av en gärningsman 6000 kr

Misshandel utförd av flera gärningsmän eller en gärningsman med tillhygge eller misshandel bestående av flera sparkar mot liggande person eller misshandel i din bostad 10 000 kr

Grov misshandel

- om gärningen inte medfört sjukskrivning 15 000 kr
- om gärningen medfört akut sjukskrivning i högst en vecka 20 000 kr
- om gärningen medfört akut sjukskrivning under längre tid än en vecka 30 000 kr

Grov misshandel som medfört livshotande kroppsskada 80 000 kr

Mordförsök eller dråpförsök

- om gärningen inte medfört livshotande kroppsskada 80 000 kr
- om gärningen medfört livshotande kroppsskada 130 000 kr

Våldtäkt, våldtäkt mot barn, grovt sexuellt tvång enligt 6 kap 1 § 1-3 st, 2 § 3st och 4 § 1-2 st brottsbalken 80 000 kr

Sexuellt utnyttjande av barn 30 000 kr

Grov våldtäkt, grov våldtäkt mot barn enligt 6 kap 1 § 4 st och 4 § 3 st brottsbalken 130 000 kr

Om du har utsatts för upprepade brott av samma gärningsman vid olika tillfällen eller av en eller flera gärningsmän vid samma tillfälle lämnas endast ett ersättningsbelopp.

Tandskadekostnader

Vid överfall lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för behandling som utförts av tandläkare ansluten till allmän försäkring i Sverige eller motsvarande om behandling utförts av tandläkare i annat nordiskt land. Behandlingen ska omfattas av den allmänna tandvårdsförsäkringen.

All behandling och arvode ska på förhand godkännas av Gjensidige. Försäkringen ersätter dock skälig kostnad för akutbehandling även om behandlingen inte hunnit bli godkänd av Gjensidige i förväg. Den skadade ska utan dröjsmål uppsöka tandläkare och anmäla skadan till Gjensidige.

Om det föreligger sjukliga eller för åldern onormala förändringar lämnas ersättning endast för den skada som kan antas bli följden om förändringarna inte funnits då skadan inträffade.

Om det redan vid skadetillfället förelåg ett tandbehandlingsbehov vad avser de skadade tänderna, äger Gjensidige rätt att i skälig omfattning sätta ned ersättningens storlek.

Skada på löstagbar protes som när den skadades var på plats i munnen samt skada på fast protetik ersätts enligt samma regler som gäller för skada på naturlig tand.

Om tandskadan kräver behandling med implantat lämnas ersättning med högst 40 000 kr per skada.

Om försäkringen lämnat ersättning för slutbehandling av tandskadan lämnas ingen ytterligare ersättning. Inträder en försämring som inte var förutsägbar vid slutbehandlingen kan dock ersättning lämnas för den försämringen om den inträffar inom fem år från slutbehandlingen.

I de fall en slutbehandling måste skjutas upp p.g.a. den försäkrades ålder ersätts även den uppskjutna behandlingen under förutsättning att Gjensidige tagit ställning innan den försäkrade fyllt 25 år. Den uppskjutna behandlingen godkänns som längst till den försäkrades 30 årsdag.

Invaliditetsersättning

Rätten till invaliditetskapital inträder när en överfallsskada medför bestående nedsättning av den försäkrades kropps-funktion och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Med stationärt menas att tillståndet varken ändras till det bättre eller sämre.

En förutsättning för rätt till invaliditetskapital är dels att överfallet inträffar under tid när försäkringen var i kraft. Rätten till ersättning inträder dock i regel tidigast 12 månader efter det att skadan inträffade. Försäkringen ersätter inte skada som inom tre år från överfallet inte medfört någon mätbar invaliditet.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställandet kan dock skjutas upp så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn tagen till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt. Om försäkringen inte längre är gällande då den definitiva invaliditetsgraden ska fastställas beaktas endast direkta följder av olycksfallsskadan som inträffat när försäkringen var i kraft.

Gjensidige har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Invaliditetsgraden fastställs med ledning av vid varje utbetalningstillfälle gällande branschgemensamma tabellverk. Bedömningen av ärr eller annan vanständighet sker med ledning av tabellverk som Gjensidige fastställt.

Ersättning för psykiska besvär lämnas inte.

Ersättningsbelopp

Ersättningen för den medicinska invaliditetsgraden beräknas utifrån följande kapitalbelopp:

Invaliditetsgrad Kapitalbelopp

Mindre än 50 procent 500 000 kr
50 procent eller mer 1 000 000 kr

Ålderstrappa

Ersättning betalas i förhållande dels till den medicinska invaliditetsgraden, dels till den försäkrades faktiska ålder vid skadetillfället.

Kapitalbeloppet minskas med 5 procent varje år efter den försäkrades 56 årsdag.

Om den försäkrade vid olycksfallet fyllt 65 år beräknas ersättningen för alla invaliditetsgrader på ett kapitalbelopp av fem prisbasbelopp. Detta kapitalbelopp minskas med 5 procent fr o m 66-årsdagen och därefter varje år med ytterligare 5 procent. Avtrappningen upphör vid 81 års ålder då kapitalbeloppet är 40 000 kr.

Möjlighet till omprövning av ersättning för medicinsk invaliditet

Den försäkrade har rätt att få omprövning av ersättning för medicinsk invaliditet efter det att slutreglering gjorts, om kroppsfunktionen väsentligt försämrats och försämringen har sin grund i överfallsskadan.

Omprövning medges om den försäkrade senast inom 10 år från det skadan inträffade skriftligen anmäler sitt önskemål till Gjensidige och samtidigt lämnar uppgift om de om-ständigheter som kan medföra rätt till omprövning.

Samlad invaliditetsgrad för en och samma överfallsskada kan inte överstiga 100%.

Avlider den försäkrade innan rätten till medicinsk invaliditet inträtt utbetalas inte invaliditetsersättningen. Avlider den försäkrade p.g.a. överfallsskada efter det att rätten till medicinsk invaliditet inträtt men innan slutbetalningen har skett, utbetalas den del som svarar mot den säkerställda definitiva invaliditetsgraden vid dödsfallet. Utbetalningen sker då till den försäkrades dödsbo.

8. Krisförsäkring

Försäkringen omfattar kristerapi/psykologkonsultation hos legitimerad psykolog om du utsätts för psykisk ohälsa p g a någon av följande ersättningsbara skador:

- Stöld i samband med ett rån
- Inbrott i bostaden
- Brand och explosion i bostaden
- Överfall
- Översvämning, storm eller annan naturskada som t ex jordskred, jordras, lavin

Försäkringen omfattar 10 behandlingstillfällen per person och skada för behandling inom ett år från skadetillfället. Kostnader för nödvändiga och skäliga resor till och från behandling omfattas.

Försäkringen omfattar inte kristerapi/psykologkonsultation för skada som tillfogats dig av någon annan som omfattas av denna försäkring inte heller skada som tillfogats dig under din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet eller direkt resa till och från sådan verksamhet.

Behandling utanför Sverige ersätts inte. Krisförsäkringen gäller utan självrisk.

C. Tillägg till Hemförsäkringen

De valfria tilläggförsäkringarna ingår i försäkringen om de är angivna i ditt försäkringsbrev.

1. Allriskförsäkring

Allriskförsäkringen gäller inom Norden. På resa utanför Norden gäller försäkringen under de första 45 dagarna om du har din ordinarie bostad samt är folkbokförd i Sverige.

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av lös egendom genom en plötslig och oförutsedd händelse, i den mån ersättning inte kan betalas från annat moment i hemförsäkringen.

Obs! Det är inte tillräckligt att skadan har uppstått plötsligt, utan händelsen som gett upphov till skadan ska ha skett plötsligt och oförutsett.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle är högsta ersättningsbelopp för lösöre maximalt 50 000 kr varav pengar maximalt 5 000 kr och för värdehandlingar maximalt 10 000 kr. Allriskförsäkringen kan inte användas för att höja maxbeloppen enligt 3.3 Försäkringsbelopp.

Försäkringen ersätter inte

Skada

- som består i slitage eller förbrukning
- orsakad av husdjur, insekter, råttor och möss eller andra gnagare
- som består i självförstörelse, t ex självsprickor, vittring, färg eller formförändring
- på egendom vid bearbetning, reparation eller rengöring
- genom bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott
- på eller förlust av egendom som lämnats till rörelseidkare för försäljning eller belåning
- på eller förlust av egendom som kvarglömmts, tappats bort eller förlagts, även om det senare blir stulet
- på cykel, barnvagn och golfutrustning
- på eller förlust av djur

Stöld

- av stöldbegärlig egendom från garage, uthus eller källar-/vindsförråd i flerfamiljshus

- av eller ur resgods som är incheckat eller polletterat
- ur motordrivet fordon

Aktsamhetskrav

Du måste vara aktsam om egendomen och inte utsätta den för uppenbar risk att skadas eller förloras. Om aktsamhetskraven åsidosatts kan ersättningen komma att sättas ned enligt reglerna i A.2.

2. Utökat skydd på resa

2.1 Avbeställningsskydd

Med researrangemang menas av resebyrå eller transportföretag

- såld färdbiljett
- såld kombination av färdbiljett och logi (t ex charterresa)
- uthyrd stuga eller lägenhet för en tid av högst 45 dagar.

Försäkringen gäller för privat researrangemang som köpts i Norden och kostat minst 1 000 kr per person eller 2 000 kr för hushållet.

Ersättning lämnas om du före avresan tvingas avbeställa researrangemanget på grund av

- olycksfall, akut sjukdom eller dödsfall som drabbat dig, närstående person till dig, ditt resällskap eller person som du tänkt besöka. Med "närstående person" menas make, sambo, barn, syskon, föräldrar, svärföräldrar samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.
- en oförutsedd händelse (t ex brand) som orsakat väsentlig skada i din bostad.

Du får ersättning för de kostnader som inte återbetalas enligt av researrangör eller transportföretag fastställda bestämmelser.

För att ersättning ska lämnas krävs att du tillhandahåller läkarintyg och andra handlingar, som kan vara av betydelse

Högsta ersättningsbelopp och självrisk vid avbeställning

Högsta ersättningsbelopp är 45 000 kr per person, dock högst 75 000 kr sammanlagt.

Avbeställningsskyddet gäller utan självrisk.

Avbeställningsskyddet gäller inte

- för researrangemang som slutbetalats före försäkringens begynnelse
- för kostnader som kan erhållas från annan försäkring
- för kostnader som uppkommit genom att du dröjt med avbeställningen
- vid sjukdom eller olycksfall om researrangemanget beställts i strid mot medicinska råd av läkare
- vid sjukdom eller olycksfall som orsakats av att du använt alkohol, narkotika, sömnmedel eller andra berusningsmedel
- vid sjukdom, olycksfall eller skada som inte är akut eller som var känd vid beställning av researrangemanget.

2.2 Försening

2.2.1 Försening vid ut- och hemresa

Om du inte kommer i tid till utresans utgångspunkt i Norden eller hemresans utgångspunkt på vistelseorten, får du ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader (för resa, kost och logi) som kan uppstå för att du ska ansluta dig till resan. Är anslutning inte möjlig till utresan, kan du istället få ersättning för ny resa med ett belopp som motsvarar den inställda resans pris. Avdrag görs för kostnader som du kan få tillbaka av researrangör eller transportföretag.

Förseningen ska ha sin grund i

- att allmänt färdmedel som du åkt med (t ex tåg eller buss) råkat ut för trafikolycka, väderlekshinder eller tekniskt fel

- trafikolycka med bil eller motorcykel som du åkt med under den direkta färden till resans utgångspunkt
- annan plötslig och oförutsedd yttre händelse som du inte kunnat förhindra.

En förutsättning för att ersättning ska lämnas är att du påbörjat färden till utresans/hemresans utgångspunkt i så god tid att du under normala förhållanden skulle ha hunnit boka in dig och ditt bagage i enlighet med vad som krävs av researrangör eller transportföretag.

Högsta ersättningsbelopp och självrisk vid försening

Högsta ersättningsbelopp är 45 000 kr per person, dock högst 75 000 kr sammanlagt.

Ersättning vid försening lämnas utan självriskavdrag.

2.2.2 Personförsening

Du får ersättning om det allmänna färdmedel du reser med eller skall resa med blir försenat mer än 6 timmar. Ersättning lämnas med 500 kr/per person. Intyg från researrangör eller transportföretag om förseningen ska kunna uppvisas. Gäller ej om ersättning betalats ut enligt 2.2.1.

Självrisk vid personförsening

Ersättning vid personförsening lämnas utan självriskavdrag.

2.2.3 Bagageförsening

Om ditt bagage, som polletterats vid utresa från Norden, blir försenat efter din ankomst till resmålet får du per väska (endast en person per väska) ersättning med

- 750 kr efter 6 timmars försening eller
- 1 500 kr efter 24 timmars försening eller
- 2 000 kr efter 48 timmars eller längre försening.

Anmälan ska göras till transportören som ger dig en så kallad PIR-rapport eller liknande som används som underlag för skadeanmälan.

Högsta ersättningsbelopp och självrisk vid bagageförsening

Högsta sammanlagda ersättningsbelopp är 5 000 kr.

Ersättning vid bagageförsening lämnas utan självriskavdrag.

2.2.4 Försening vid anslutning

Om det allmänna färdmedel du reser med är försenat vid återkomsten till resans utgångspunkt i Norden och du därför missar en bokad anslutning, får du ersättning för kost och logi till nästa möjliga anslutning mot uppvisande av kvitto.

Högsta ersättningsbelopp och självrisk vid försenad anslutning

Högsta ersättningsbelopp är 1 000 kr per person.

Ersättning vid försenad anslutning lämnas utan självriskavdrag.

2.2.5 Ersättningsresa

Om researrangemang avbryts eller inte kan utnyttjas för att du

- blir sängliggande eller intagen på sjukhus mer än halva den planerade restiden
- måste återvända hem i förtid under restidens första hälft lämnas ersättning med vad researrangemanget kostat för dig och för medförsäkrad medresenär som tagit hand om dig och som tillsammans med dig fullföljer resan eller åker hem i förtid.

Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo.

Det krävs att en av SOS International godkänd läkare godkänner hemresan eller i intyg anger antalet sjukdagar och i förekommande fall föreskriver sängläge. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket.

Högsta ersättningsbelopp och självrisk för ersättningsresa

Högsta ersättningsbelopp är 45 000 kr per person, dock högst 75 000 kr sammanlagt.

Ersättning för ersättningsresa lämnas utan självriskavdrag.

2.2.6 Självriskskydd

Om det på resan inträffar en skadehändelse, som ersätts via din hemförsäkring, lämnar vi också ersättning för din självrisk om skadekostnaden överstiger din självrisk.

3. Fritidsolycksfalls försäkring

Försäkringen gäller för de i försäkringsbrevet angivna personer som är folkbokförda på försäkringsstället under förutsättning att de tillhör samma hushåll som försäkringstagaren.

Försäkringen gäller också för egna barn under 18 år, som inte stadigvarande bor hos dig, under den tid de vistas hos dig. Försäkringen gäller under förutsättning att barnen finns angivna på försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller endast under fritid (den tid som inte är arbetstid eller restid till och från arbetet). Inom Norden och vid resa utanför hemorten gäller försäkringen i hela världen under resans första 45 dagar.

Olycksfallsskada anses inträffa den dag händelsen eller symtomen visade sig.

Försäkringen lämnar ersättning för medicinsk invaliditet och vid dödsfall om den försäkrade avlider inom tre år från olyckstillfället på grund av de skador den försäkrade då ådrog sig.

Försäkringen gäller

- olycksfallsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom en plötslig yttre händelse och som leder till en mätbar bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction
- vanprydande ärr eller annan vanställdhet, bestående värk, förlust av sinnesfunction eller inre organ orsakad av olycksfall. Du måste ha uppsökt läkare i samband med olycksfallet.
- kroppsskada som uppkommit genom förfrysning, värmeslag, solsting och smitta på grund av fästingbett
- total hälseneruptur samt vridvåld mot knä, som räknas som olycksfallsskada
- vid inskrivning på sjukhus lämnas ett engångsbelopp på 3 500 kr när inskrivningen varat sammanhängande i minst 72 timmar. Ersättningen lämnas en gång per skadetillfälle.
- vid sjukskrivning i minst 7 arbetsdagar, lämnas ett engångsbelopp på 2 500 kr. Ersättningen lämnas en gång per skadetillfälle
- för kläder och glasögon som skadas i samband med olycksfallsskada. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Högsta ersättningsbeloppet är 5 000 kr. OBS! Detta moment gäller endast då ersättning ej kan utgå ifrån annan olycksfallsförsäkring.
- Skadad eller förlorad tand, ersätts med engångsbelopp under förutsättning att behandling skett hos tandläkare.

Försäkringen gäller inte

- under skoltid eller resor till och från skola/universitet
- skada som godkänts eller kan godkännas som arbetsskada enligt definition i arbetsskadelagen eller som kan ersättas genom statligt personskadeskydd
- sådant tillstånd, som enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfall utan på sjukdom, lyte eller sjukliga förändringar
- behandlingsskada orsakad av läkare/tandläkare
- skada som har uppkommit på grund av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne
- olycksfall som kan anses ha samband med att den försäkrade använt alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel, eller olycksfall som inträffat när den försäkrade gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- skada som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess
- för olycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller

uppror. Detta gäller även sådan medicinsk invaliditet som inträffar inom ett år efter det att krigstillståndet eller de politiska oroligheterna upphört.

Om ditt hälsotillstånd försämrats beroende på ett kroppsfel, som antingen fanns redan vid skadetillfället eller som tillstött senare utan samband med olycksfallsskadan, lämnas ersättning endast för den invaliditet, som olycksfallsskadan medfört.

Sport och idrott

Olycksfallsskada som orsakas av följande ersätts inte

- flygning, om försäkrad varit annat än passagerare
- deltagande i sport/idrottstävling eller anordnad träning för sådan om försäkrad representerar annan idrottsförening än koprorationsförening
- bergsklättring, klippklättring, bergsbestigning och liknande aktiviteter
- dykning eller bungyjump
- fallskärmshoppning, drakflygning eller skärmflygning
- deltagande i boxning, brottning, annan kampsport eller därmed jämförlig verksamhet
- deltagande i särskild anordnad hastighetstävling med bobsleigh, rodel, motor- eller reaktionsdrivet fortskaffningsmedel eller vid särskild anordnad träning för sådan tävling
- offpistiskidåkning
- expeditions- eller äventyrsverksamhet i enskild regi eller i grupp, stuntman eller därmed jämförbar utövning
- kapplöpning till häst i form av galopptävling, steeplechase, hubertusjakt, fälttävlan eller liknande tävlingar och träningar

Ersättning för medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas en för framtiden bestående nedsättning av kroppens totala rörelse- och funktionsförmåga. Bedömningen görs utifrån vad som objektivt kan fastställas och mätas utan hänsyn till yrke och fritidsintressen. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesorgan eller inre organ.

Kan förlorad kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden med beaktande av protesfunktionen.

Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker med ledning av vid varje utbetalningstillfälle gällande branschgemensamma tabellverk. Bestämning av vanprydande ärr eller annan vanstäldhet sker med ledning av tabellverk, som Gjensidige fastställt.

Om samma olycksfall medför skador på flera kroppsdelar, lämnas ersättning med högst 100% av försäkringsbeloppet.

Invaliditetsersättning

Rätten till invaliditetskapital inträder när en olycksfallsskada medför bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Med stationärt menas att tillståndet varken ändras till det bättre eller sämre.

En förutsättning för rätt till invaliditetskapital är dels att olycksfallet inträffar under tid när försäkringen var i kraft, dels att olycksfallet medför mätbar medicinsk invaliditet inom 3 år från det försäkringen senast var i kraft. Rätten till ersättning inträder dock i regel tidigast 12 månader efter det att skadan inträffade.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställandet kan dock skjutas upp så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn tagen till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt. Om försäkringen inte längre är gällande då den definitiva invaliditetsgraden ska fastställas beaktas endast direkta följder av olycksfallsskadan som inträffat när försäkringen var i kraft.

Gjensidige har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen.

Ersättningsbelopp

Ersättningen för den medicinska invaliditetsgraden beräknas utifrån följande kapitalbelopp:

Invaliditetsgrad Kapitalbelopp

Mindre än 50 procent 500 000 kr

50 procent eller mer 1 000 000 kr

Ålderstrappa

Ersättning betalas i förhållande dels till den medicinska invaliditetsgraden, dels till den försäkrades faktiska ålder vid skadetillfället.

Kapitalbeloppet minskas med 5 procent varje år efter den försäkrades 56 årsdag.

Om den försäkrade vid olycksfallet fyllt 65 år beräknas ersättningen för alla invaliditetsgrader på ett kapitalbelopp av fem prisbasbelopp. Detta kapitalbelopp minskas med 5 procent från 66-årsdagen och därefter varje år med ytterligare 5 procent. Avtrappningen upphör vid 81 års ålder då kapitalbeloppet är 40 000 kr.

Möjlighet till omprövning av ersättning för medicinsk invaliditet

Den försäkrade har rätt att få omprövning av ersättning för medicinsk invaliditet efter det att slutreglering gjorts, om kroppsfuntionen väsentligt försämrats och försämringen har sin grund i olycksfallet.

Omprövning medges om den försäkrade senast inom 10 år från det skadan inträffade skriftligen anmäler sitt önskemål till Gjensidige och samtidigt lämnar uppgift om de omständigheter som kan medföra rätt till omprövning.

Dödsfallsersättning

Om den försäkrade avlider inom tre år från olyckstillfället på grund av de skador den försäkrade då ådrog sig, utbetalas 50 000 kr till den försäkrades dödsbo.

Tandskadeersättning

Ersättning lämnas för förlorad eller skadad tand som skadas i munnen vid olyckstillfället. Om det redan vid skadetillfället fanns ett tandbehandlingsbehov för de skadade eller förlorade tänderna, har Gjensidige rätt att delvis eller helt sätta ned ersättningens storlek.

Ersättning lämnas för skador som uppstår inom fem år från skadetillfället.

Ersättning för förlorad eller skadad tand ersätts endast om behandling ges av tandläkare inom svensk offentlig vård eller av tandläkare som är uppförd på förteckning upprättad av försäkringskassan.

Ersättning är för förlorad tand 1 500 kr/tand och för skadad tand 500 kr/tand.

Maxersättning per skada och skadetillfälle är 20 000 kr.

Självrisk

Fritidsolycksfallsförsäkringen gäller utan självrisk.

4. Bostadsrättsförsäkring

Försäkringen gäller för din bostadsrättslägenhet på den adress, som anges i försäkringsbrevet.

Försäkrad egendom är det som enligt lag är fast egendom och endast avsett för din bostadsrättslägenhet.

Ersättning lämnas om du enligt lag eller bostadsrättsföreningens stadgar är reparationsskyldig och föreningen kräver att du ska betala.

Försäkringen gäller för skada i din bostad genom plötslig och oförutsedd händelse på angiven egendom och för det skadestånd, som du som bostadsrättsinnehavare enligt lag kan bli skyldig att betala. Högsta ersättningsbelopp är 150 000 kr.

För momenten i grundförsäkringen gäller inte maxbeloppet.

Försäkringen gäller inte för skada

- på isolerglas om de endast blir otäta
- skada på byggnad genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan om det inte framgår av omständigheterna att skadan uppkommit på grund av utströmning som skett under den tid försäkringen gällt
- som består i nötning, förslitning, beläggning eller andra åldersrelaterade orsaker
- orsakad av råttor, möss, andra gnagare, husbock eller insekter
- som kan ersättas av fastighetsförsäkringen eller bostadsrättsföreningen.

Ersättnings- och värderingsregler

Byggnadsförsäkringens ersättnings- och värderingsregler, begränsningar, undantag och aktsamhetskrav gäller för bostadsrättsförsäkringen.

Självrisker

Bostadsrättsförsäkringen gäller normalt med grundsjälvrisk.

I följande fall gäller **Särskild självrisk**:

- När skadan orsakats av läckage genom våtrumsisolering eller dess anslutningar till installationer eller övriga byggnadsdelar är självrisken 2 000 kr
- När skadan orsakats av frysning är självrisken 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 2 000 kr och högst 10 000 kr.

5. Småbåtsförsäkring

Försäkringen gäller för båt, som drivs med segel eller motor vars effekt är högst 15 hk och vars skrov har en största längd av fem meter. Försäkringen gäller också för det skadestånd du som båtägare kan bli skyldig att betala (se Ansvarsförsäkring) och för roddbåt och utrustning som behövs för båtens brukande i sjön.

Försäkringen ersätter skada genom plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen gäller även för kanot med högsta ersättningsbelopp på 20 000 kr.

Försäkringen gäller inte för skada

- orsakad av is, snö eller frost
- som endast består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i båtens ytskikt
- på motor som tappats eller lossnat
- på motor orsakad av igensatta vattenintag och ledningar
- genom olovligt brukande, bedrägeri eller försäkringsbrott.

Aktsamhetskrav

Du måste följa myndighets, leverantörs eller tillverkares föreskrifter som du i egenskap av båtägare bör känna till.

Båten ska under stillaliggande vara länsad och betryggande förtöjd.

Utombordsmotor ska vara låst vid båten eller förvaras i låst utrymme.

Avskrivnings- och värderingsregler

Skador på båt och tillbehör värderas till reparationskostnaden, dock högst till vad det skulle kosta att byta ut det skadade föremålet mot ett likvärdigt.

Avdrag för ålder och bruk baseras på nyanskaffningsvärdet. Avdraget är för

- utombordsmotor och delar t o m fjärde året: 10 procent per år, därefter 5 procent per år

- segel 10 procent per år
- kapell, sufflett och batteri 20 procent per år Avdraget räknas för varje helt år som gått sedan det skadade föremålet första gången togs i bruk.

Särskild självrisk

Försäkringen gäller normalt med grundsjälvrisk. Vid skada på försäkrad egendom i sjön under tiden 1 november – 31 mars tillämpas dubbel självrisk.

Högsta ersättningsbelopp för småbåtsförsäkring

Högsta ersättningsbelopp är 40 000 kr.

6. Golförsäkring

Försäkringen gäller för skada på/förlust av försäkrad golfutrustning genom plötslig och oförutsedd händelse.

Med golfutrustning menas bag, boll, klubba, vagn och övriga golftillbehör.

Försäkringen gäller också vid "hole in one" när du spelar minst 9 hål med godkänd markör. Slaget ska styrkas genom scorekort, som är undertecknat av markören eller sekreteraren. Ersättning lämnas då med 2 000 kr.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av nötning, förslitning eller åldersförändring.

Aktsamhetskrav

Du får inte utsätta golfutrustningen för uppenbar risk att skadas eller förloras.

Högsta ersättningsbelopp för golförsäkring

Högsta ersättningsbelopp för golfutrustning är 40 000 kr och vid "hole in one" 2 000 kr.

Självrisk

Golförsäkringen gäller normalt med grundsjälvrisk, men utan självrisk vid "hole in one".

7. Allriskförsäkring Special

Med denna tilläggsförsäkring skyddar du specifika föremål som till exempel klockor, musikinstrument, smycken, pålsar eller kameror. När du tecknar allriskförsäkring special ska du ange exakt vilket eller vilka föremål det gäller och hur mycket dom är värda.

Försäkringen gäller i hela världen utan någon tidsbestämning.

Försäkringen gäller för

Plötsliga och oförutsedda händelser, som orsakar skada eller förlust på det försäkrade föremålet som finns upptaget i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller inte för

- förlust av egendom som förvaras i olåst utrymme eller i källar- eller vindsutrymme i flerfamiljshus.
- skada som består i självförstörelse, till exempel självsprickor, vittring, färg- eller formförändring, slitage eller förbrukning.
- skada som orsakas av råttor, möss, andra gnagare eller insekter.
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring.
- skada eller förlust av föremål som lämnats till rörelseidkare för försäljning eller belåning.
- skada eller förlust av egendom som kvarglömmts, tappats bort eller förlagts, även om det senare blir stulet.
- om försäkringen avser dator eller datortillbehör ersätts inte utredning eller annan förlust av lagrad information.

Högsta ersättningsbelopp

Värdet av de föremålen du försäkrar bestämmer vilket försäkringsbelopp som gäller, dvs. det högsta belopp som utbetalas vid en skada. Att tänka på är att beloppet inte ändras i takt med penningvärdet, utan du måste själv anmäla ändringar i takt med att värdet ändras på föremålet.

Självrisk

Försäkringen gäller med vald grundsjälvrisk.

Aktsamhetskrav

Du måste vara aktsam om egendomen och inte utsätta den för uppenbar risk att skadas eller förloras. Om aktsamhetskraven åsidosatts kan ersättningen komma att sättas ned enligt reglerna i A.2.

D. Särskilda villkor

De särskilda villkoren gäller för din försäkring bara om detta särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

1. Låskrav för dörrar och fönster

- Alla ytterdörrar till bostadslägenheten exkl. balkong- och terrassdörr ska vara låsta med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet när ingen vistas i eller ser till bostaden. Med låsenhet avses lås och slutbleck.
- Balkong- och terrassdörr, som är belägen i källare eller bottenvåning, ska vara låst på samma sätt som anges för ytterdörr eller med godkänt, låsbart spanjolethandtag.
- Utgående dörr ska vara försedda med tappbärande gångjärn för att förhindra utslagning av sprint eller vara försedda med bakkantbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- Pardörrar ska upptill och nedtill vara säkrade med godkänd hävarmskantregel eller med annan av försäkringsbolagen godkänd låsanordning.
- Öppningsbart fönster, som är beläget i källare eller bottenvåning, ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet.

2. Krav på inbrottslarm

Larmanläggning ska vara tillkopplad och fungera då ingen är hemma och ser till bostaden. Anläggningen ska vara installerad och hållas i stand av anläggarfirma, som är godkänd av polismyndighet, eller av Gjensidige.

Förändring eller utvidgning av anläggningen ska också utföras av behörig anläggarfirma

På den skyddade bostaden ska tydliga skyltar finnas, som anger att bostaden är försedd med inbrottslarm.

3. Larmrabatt

Installerat larm som är kopplat till larmcentral och som är godkänd av Svenska Stöldskyddsföreningen ger 10 % rabatt på hemförsäkringens lösöre.

E. Villaförsäkring

1. Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för

- byggnad som är angiven i försäkringsbrevet
- tillbehör till byggnaden enligt jordabalken, t ex fast inredning, ledningar, värmepanna, spis, badkar, kylskåp, tvättmaskin. I fråga om ledningar som är avsedda för försäkrad byggnad, gäller försäkringen även för sträckning utanför byggnaden fram till kommunal eller samägd anläggning
- tomtmark som finns i anslutning till den försäkrade bostadsbyggnaden. Med tomtmark avses här mark, växtlighet, staket, terrassmur, trädgårdstrappa, plattgång, på fundament fastsatt konstverk, flaggstång och brygga
- fast monterad radioantenn, TV-antenn och parabol
- simbassäng inom tomten
- bränsle som finns på tomten och som är avsett för byggnadens uppvärmning

- sådant som räknas som tillbehör till byggnad enligt Jordabalken, även om det ännu inte installerats vid skadetillfället.

Försäkringen gäller inte för brunn (inklusive brunnsvatten). Undantaget avser dock inte ledningar och maskinell utrustning.

Försäkringsbelopp

För försäkrad byggnad anges "fullvärde" i försäkringsbrevet. Det innebär att det inte finns någon beloppsgräns för återställande av en skadad byggnad. I åtagandet inräknas även eventuella kostnader för rivning och röjning av byggnaden.

2. Egendomsskydd

2.1 Stöld och skadegörelse

Försäkringen ersätter

- stöld av fast monterat byggnadstillbehör utanför eller utanpå byggnaden
- skadegörelse på byggnad utifrån
- skadegörelse på byggnad inifrån samt stöld av fast monterat byggnadstillbehör inomhus
- skadegörelse på tomtmark och stöld av sådant som räknas som tomtmark
- skadegörelse på simbassäng.

Försäkringen ersätter inte

- skada på växthus och drivbänkar
- egendom som endast fått estetiska skador och som inte innebär en bestående funktionsnedsättning

2.2 Brand, explosion m m

Försäkringen ersätter skada

- genom brand eller blixn
- genom kortslutning, överslag eller överspänning i hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning
- genom explosion
- genom nedsotning vid torrkokning
- som plötsligt orsakats av sot från öppen låga
- som orsakats av frätande gas bildad vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för skada genom sprängningsarbete eller sot från öppen spis och levande ljus.

2.3 Läckageskada

Försäkringen gäller om egendom skadas av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (t ex tvättställ, diskmaskin, tvättmaskin, värmepanna eller oljetank)
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten
- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvvavlopp och som försetts med vattentätt skikt enligt gällande byggnorm/branchregler
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Gjensidige har rätt att göra avdrag på ersättningen om du inte uppfyllt aktsamhetskraven eller uppfyllt gällande, byggnormer och de branchregler samt branchens råd och anvisningar som gäller vid byggnads- eller installationstillfället.

Vid sådan läckageskada på byggnaden som kan ersättas, omfattas även kostnaderna för att lokalisera och frilägga

läckagestället inom byggnaden för att möjliggöra reparation. Detsamma gäller kostnaderna för att återställa det frilagda läckagestället.

Försäkringen gäller inte för

- skada på den anordning som läckt
- skada på det ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckaget uppstått, vid läckage genom yt- och tätskikt ser vi hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet,
- den vätska som runnit ut
- skada på byggnad genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan om det inte framgår av omständigheterna att skadan uppkommit på grund av utströmning som skett under den tid försäkringen gällt
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör, tak eller takränna
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommer ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning.

Aktsamhetskrav

För att undvika läckageskada genom vattentätt skikt, infästningar och anslutningar i våtrum ska du vara uppmärksam på brister som uppstår och snarast åtgärda dessa.

För att förhindra frysning av ledningssystem ska skäligen åtgärder vidtas.

Självrisker vid läckageskada

- Försäkringen gäller med grundsjälvrisk, dock lägst 5 000 kr
- Vid skada orsakad av frysning är självrisk 10% av skadebeloppet, dock lägst 5 000 kr.
- Vid skada orsakad av läckage genom vätisolering/tätskikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar, samt vid skada orsakad av utströmning från våtutrymme, som badrum, duschrum eller tvättstuga är självrisk 10% av skadebeloppet, dock lägst 5000 kr.

2.4 Översvämning, storm, hagel, snötryck

Försäkringen ersätter skada på

- byggnad orsakad av att vatten till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.
- byggnad orsakad av storm (minst 21 m/s). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.
- byggnad orsakad av hagel
- bostadshus orsakad av att yttertakets bärande konstruktion skadats på grund av snötryck.

Försäkringen ersätter inte skada

- på simbassäng, båthus, sjöbod, badhytt, växthus eller tält
- på revetering, puts eller skorstensbeklädnad som skada på annat sätt än genom att träd eller annat föremål blåst omkull eller brutits loss
- orsakat av snötryck på altantak, balkongtak, verandatak eller liknande tak
- som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter
- på tomtmark.
- vid snötryck om bostadshusets tak inte byggts enligt gällande byggnorm

Aktsamhetskrav

Du måste vidta särskilda åtgärder för att förhindra skador orsakade av snötryck.

Särskild självrisk vid översvämning

Vid skada genom översvämning är självrisk 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

2.5 Annan naturskada

Försäkringen ersätter skada på lös egendom orsakad av jordskalv (minst 4 enligt richterskalan), jordskred, jordras, berggras, lavin eller vulkanutbrott. Sprickor i byggnad ersätts endast om de är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten.

Försäkringen ersätter inte skada

- på tomtmark eller byggnad som orsakats av sättning i mark eller grund
- på tomtmark eller byggnad som orsakats av sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete
- orsakad av gruvdrift eller uppläggning av jord- och stenmassor
- på tomtmark eller byggnad orsakad av vatten- eller vågerosion.

Särskild självrisk vid annan naturskada

Vid annan naturskada är självriskan är 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

2.6 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen ersätter skada genom vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostadsbyggnaden.

Försäkringen ersätter inte skador orsakade av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare.

2.7 Trafikskada

Försäkringen ersätter skada på

- byggnad vid trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen, dock endast om skadan inte kan ersättas genom trafikförsäkringen
- byggnad och tomtmark genom att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner.

2.8 Skada på maskiner och installationer

Försäkringen ersätter skada på

- installationer för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller el om installationen går sönder
- hushållsmaskin som är byggnadstillbehör om maskinen går sönder
- den maskinella utrustningen till brunn, simbassäng eller poolduk om utrustningen går sönder.

Försäkringen ersätter inte

- skada på ytskikt//tätskikt som inte var funktionsdugligt vid skadetillfället
- skada orsakad av korrosion, åldersförändring eller frätning på egendom utanför eller utanpå byggnad
- skada orsakad av rost eller frätning på installation inom byggnad om installationen är äldre än 15 år
- skada genom sprängningsarbete
- skada genom översvämning eller vatten som tränger in i byggnad
- kostnad för rensning eller upptining av ledning
- skada på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, skorsten/rökgång, murverk, ventilationshuv, brunn, simbassäng eller poolduk.

Aktsamhetskrav

Du måste vidta skäligen åtgärder för att förhindra frysning av installationer, maskiner och annan utrustning.

Särskild självrisk vid frysning

Vid skada orsakad av frysning är självriskan 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 2 000 kr, eller vald grundsjälvrisk, och högst 10 000 kr.

2.9 Skada på glasruta

Försäkringen ersätter skada på glasrutor i byggnadens fönster eller dörrar om dessa går sönder.

Försäkringen ersätter inte skada

- på isolerglas som endast består i att konstruktionen blivit otät
- på glas i växthus och drivbänkar
- genom byggnads- och sprängningsarbete.

2.10 Skada på byggnad under uppförande

Försäkringen gäller för byggnad, som du avser att äga och bebo, även under den tid den är under uppförande, ombyggnad eller tillbyggnad, men **med följande begränsningar**:

- Skada genom läckage eller skada på installationer ersätts inte om skadan inträffar innan rörsystemen provats och befunnits felfria.
- För stormskada, som inträffar innan byggnaden har hela väggar och tak, gäller en självrisk på 2 000 kr utöver grundsjälvrisk.

Försäkringen gäller också för arbetsbodar, verktyg och material för bygget med följande begränsningar:

- Stöld av verktyg och material ersätts endast om stölden sker genom inbrott i låst utrymme.
- Skadegörelse på arbetsbodar, verktyg och material ersätts inte.
- Stormskada på verktyg och material ersätts inte.

Om du även har Gjensidiges hemförsäkring gäller dess egendomsskydd för personligt lösöre i villan så snart det flyttats dit.

Ansvarsförsäkringen gäller för dig som byggherre och arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet. Anlitar du entreprenör betraktas du normalt inte som arbetsgivare för byggnadsarbetet.

3. Hyresbortfall

Om din villa är uthyrd och efter brand eller annan ersättningsbar skadehändelse blir helt eller delvis obrukbar, ersätts hyresbortfall under högst två år. Ersättning lämnas med det belopp du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Avdrag görs för uppvärmningskostnader och andra driftkostnader, som du sparar under tiden. Om villan är uthyrd genom förmedling, ersätts inte förmedlingskostnaden.

4. Saneringsavtal och försäkring mot träskadeinsekter

4.1 Skadedjur

Anticimex åtar sig att under den tid försäkringen gäller, vidta åtgärder i enlighet med myndigheternas föreskrifter för bekämpningen av vägglöss, kackerlackor, mjölbagg, brödbagg, plattbagg, pälsänger, fläskänger, silverfisk, gråsuggor, tvestjärtar, mal, loppor, myror, getingar och andra bostadsinsekter som kan utgöra sanitär olägenhet samt råttor och möss inom bostadshuset.

Vi förbinder oss såvitt möjligt inte använda sådana behandlingsmetoder som gör det nödvändigt att utrymma bostaden.

Begränsningar: Vi åtar oss att sanera bara om bostadshuset vid den tidpunkt då avtalet började gälla, såvitt du kände till eller bort känna till, var fritt från sådana insekter som avtalet gäller för.

Undantag: Avtalet gäller inte för lokal som används för rörelse av något slag. Avtalet gäller inte heller för direkt eller indirekt skada genom insekter, råttor och möss. I avtalet ingår inte sanering av lösöre eller byggtekniska åtgärder, t ex upptagning av väggar och golv.

Aktsamhetskrav

När du upptäckt skadedjur i huset måste du omedelbart anmäla detta till Anticimex.

Vid sanering skall du tillse att saneringspersonalen får tillträde för inspektion och bekämpningsåtgärder.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda görs ett särskilt avdrag. Vid allvarlig försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då också helt falla bort (nedsättningen till noll). Avdraget kan å andra sidan bli måttligt eller inget alls om försummelsen varit mindre allvarlig.

Ansvarsbegränsning

Anticimex svarar endast för direkt sakskada, som vållats genom försummelse av Anticimex-personal vid utförandet av åtgärder i kundens bostad och som inte täcks av kundens försäkring. Anticimex svarar inte heller för personskada och ej heller i något fall för direkta eller indirekta förmögenhetsskador (vare sig de är följdskada eller inte).

Självrisk

Avtalet gäller utan självrisk.

Ansvarig för avtalet:

Anticimex AB, Box 47025

SE-100 74 Stockholm

www.anticimex.se, reg.nr SE556032-9285

4.2 Husbocksförsäkring samt försäkring vid skada efter sent upptäckt dödsfall

När försäkringen börjar gälla

Särskilda regler gäller för nyteckning av försäkring.

Husbocksförsäkringen börjar gälla från godkänd besiktning, eller senast sex månader efter villaförsäkringens begynnelse-
sedag respektive nio månader efter fritidshusförsäkringens begynnelse-
sedag, såvida inte vi dessförinnan meddelat att vi inte kan acceptera husbocksförsäkring.

Om huset inte är äldre än tre år vid nyteckningstillfället och endast nytt och torrt virke använts vid uppförandet börjar försäkringen dock gälla redan vid avtalets början.

Vi har rätt att besiktiga hus som är husbocksförsäkrat. Du måste då se till att vår personal får tillträde för besiktning.

Vad försäkringen gäller för

Om hus som anges i försäkringsbrevet angrips av husbock, hästmyror eller övriga träskadeinsekter (d v s praktbaggar, strimmig trägnagare, blåhjon eller mjuk trägnagare) utför Anticimex erforderlig sanering samt utför reparation, vilket innebär utbyte eller förstärkning av virke, vars bärförmåga äventyras genom angreppet (sålunda ersätts inte rent estetiska skador).

Anticimex utför erforderlig insekts- och luktsanering samt vidtar eventuella reparationsåtgärder till följd av att person avlider i sin bostad och dödsfallet förblir oupptäckt en längre tid.

Begränsningar: Om skada inträffat efter försäkringens begynnelse-
dag, men före det att husbocksförsäkringen börjat gälla utför Anticimex endast erforderlig sanering men utbyter inte skadat virke eller genomför annan byggnadsteknisk åtgärd.

Visar det sig att del av försäkringsskada inträffat före det att försäkringen börjat gälla omfattar försäkringen inte friläggning av angripet virke eller utbyte av skadat virke och inte heller reparation eller andra åtgärder av byggnadsteknisk art.

Försäkringen gäller för hus som helt eller delvis är byggt med begagnat virke endast om vi särskilt har godkänt huset.

Undantag: Du får aldrig ersättning för angrepp på fukt- eller rötskadat virke.

Försäkringen gäller inte för byggnad som är eller har varit ekonomibygnad eller uthus vid lantgård.

Aktsamhetskrav

Vid uppförande av hus eller vid reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas

vara angripet av husbock, hästmyror eller övriga träskadeinsekter.

När du upptäcker angrepp av husbock, hästmyror eller övriga träskadeinsekter måste du genast underrätta Anticimex om detta och bereda sanerings- och reparationspersonal tillträde samt undanskaffa lösöre som kan hindra eller försvåra arbetet.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda görs ett särskilt avdrag. Vid allvarlig försummelse blir avdraget kraftigt. Ersättningen kan då också helt falla bort (nedsättning till noll).

Avdraget kan å andra sidan bli måttligt eller inget alls om försummelsen varit mindre allvarlig.

Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller för sanerings- och reparationskostnader uppgående till maximalt 4 miljoner kronor vid varje skadetillfälle.

Vid reparation gäller vidare beloppsbegränsningen att reparationskostnaden inte får överstiga husets marknadsvärde utan hänsyn tagen till de skadedjursangrepp som orsakat reparationsbehovet.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Försäkringsgivare:

Anticimex Försäkringar AB, Box 47025,
SE-100 74 Stockholm,
www.anticimex.se, reg.nr SE502000-8958

4.3 Äkta hussvamp

Försäkring mot Hussvamp

Försäkringen gäller för hussvampsangrepp i den försäkrade villabyggnaden för nödvändig och skälig reparation för att återställa hussvampsangreppet.

Med hussvampsangrepp avses angrepp av den äkta hussvampen (*Serpula lacrymans*) och dess släkting (*Serpula himantoides*) som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel.

Högsta ersättning

25 prisbasbelopp, dock högst byggnadens marknadsvärde bortsett från hussvampsangreppet.

Hussvampsförsäkringen träder i kraft från och med godkänd besiktning eller senast sex månader efter den dag den först tecknades.

Försäkringen omfattar inte:

- skada eller del av skada som kan härledas till tiden innan försäkringen började gälla
- angrepp av andra mögel- eller rötsvampar
- angrepp på byggnadsdel som befinner sig utomhus i anslutning till markplan, såsom balkong, utomhustrappa, terrass, uterum etc.
- K-märkt hus
- garage, gäststuga, uthus, sovstugor eller andra byggnader än villabyggnaden
- reparation av estetiska skador som inte påverkar nyttjandet av bostaden.
- angrepp som kan härledas till vatten- eller fuktskador som är eller var ersättningsgilla enligt den vanliga villaförsäkringen.

Säkerhetsföreskrift

Vid byggnation, reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av hussvamp.

Självrisk

Försäkringen gäller med en självrisk på ett 1 basbelopp.

Ansvarig för försäkringsåtagandet:

Anticimex Försäkringar AB, Box 47025,

SE-100 74 Stockholm,

www.anticimex.se, reg. nr: SE502000-8958

F. Tillägg till villaförsäkring

1. Allriskförsäkring byggnad

Försäkringen gäller för skador som uppstår genom en plötslig och oförutsedd händelse på försäkrad byggnad och tomtmark i den mån skadan inte omfattas av grundförsäkringen.

Vid läckage i våtrum genom yt- och tätskikt ersätts även yt- och tätskiktet om skadan orsakats genom en plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen gäller inte för:

- ytliga skador/skönhetsfel
- skada genom röta, svamp, korrosion, frätning eller annan långtidspåverkan
- skada till följd av trafik med trafikförsäkringspliktigt fordon
- skada på annan byggnad än bostadshuset orsakad av naturkrafter så som snö, is, vågor eller vind
- skada orsakad av läckage från tak
- skada orsakad av husdjur
- skada orsakad av slitage, nötning, bristande underhåll, åldersförändring, självförstörelse t ex vittring eller självsprickor eller annan långtidspåverkan
- skada orsakad av felaktig bearbetning, reparation eller rengöring

Högsta ersättningsbelopp per skada uppgår till 100 000 kr. För annan försäkrad byggnad och tomtmark är högsta ersättningsbelopp 50 000 kr.

Försäkringen gäller med den **grundsjälvrisk** som framgår av försäkringsbrevet.

Maximalt åldersavdrag per skada är 15 000 kr, avdraget gäller även de skador som omfattas av grundvillkoret. Tabellen för åldersavdrag i grundvillkoret 3.2.2 gäller i övrigt.

Aktsamhetskrav

Du får inte utsätta egendomen för uppenbar risk att skadas.

2. Trygghetsavtal

Din försäkring Anticimex Trygghetsavtal har följande huvudsakliga innehåll (omfattning).

- En fackmannamässig försäkringsbesiktning av ditt hus vart fjärde år
- Självriskeliminering vid hussvampsskada
- Du slipper åldersavdrag i samband med hussvampsskada
- Självriskreducering vid vatten-, brand och inbrottsskador (högst grundsjälvrisk)
- Analys och energitest av ditt hus i ett webbgränssnitt
- Tillgång till rådgivare och byggnadsexperter via telefon.

För en fullständig beskrivning av omfattning och begränsningar, se villkoren hos Anticimex!
Försäkringsgivare: Anticimex Försäkringar AB, 502000-8958.

G. Gemensamma villkor

1. Ansvarsförsäkring

Hemförsäkringens ansvarsmoment gäller för privatlivet i allmänhet.

Villaförsäkringens ansvarsmoment gäller endast för dig som ägare till den försäkrade fastigheten.

Gemensamma regler

Försäkringen gäller för person- eller sakskada som du under försäkringstiden orsakar genom vårdslöshet eller på annat sätt blir ersättningskyldig för enligt skadeståndsrättsliga regler. Försäkringen gäller på motsvarande sätt för kränkning som uppkommit vid personskada. Skada orsakad med uppsåt ersätts inte. Ersättning lämnas dock om du när du orsakar skadan är allvarligt psykiskt störd, så som avses i 30 kap 6 § brottsbalken, eller under 12 år.

Om du krävs på skadestånd för en skada som omfattas av försäkringen

- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd.
- betalar vi i ditt ställe det skadestånd du blir skyldig utge.
- för vi din talan vid rättegång och svarar även för rättegångskostnaderna.

Vi är inte bundna av att du, utan vårt samtycke, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar, men om ett sådant barn orsakar skada, bedömer vi barnets ansvar och betalar ersättning som om barnet uppnått fyraårsåldern.

Högsta ersättningsbelopp

Vid samma skadetillfälle är högsta ersättningsbelopp för

- sak- eller personskada fem miljoner kr oavsett om flera försäkrade är ansvariga

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar någon av dem som försäkringen gäller för.

Försäkringen gäller inte heller för skada på egendom som du

- hyrt eller lånat
- förvarat, transporterat, reparerat eller bearbetat
- tagit mer än helt tillfällig befattning med.

Vid bedömningen av om din befattning med egendomen varit mer än helt tillfällig, tar vi inte bara hänsyn till befattningens varaktighet, utan också till om befattningen har varit av kvalificerat slag eller avsett stora värden.

Ansvarsförsäkring i hemförsäkring

Hemförsäkringens ansvarsmoment gäller för dig i din egenskap av privatperson och alltså inte för något som har samband med ditt arbete eller annan förvärvsverksamhet eller tjänsteutövning.

I fråga om hyrd bostad gäller försäkringen för skada på byggnaden

- som uppkommit genom brand, explosion eller läckageskada i den mån ersättning inte lämnas från byggnadens försäkring
- som uppstått på annat sätt på
- glas i fönster och dörrar
- kyl, frys, sval, spis, diskmaskin och tvättmaskin

- vatten- och avloppssystem med därtill anslutet sanitetsgods, såsom tvättstall, badkar, wc-stol
- maskinella anordningar i tvättstuga (inte i själva bostaden).

Om du på resa hyr hotellrum eller annan tillfällig bostad gäller försäkringen för alla skador, både på byggnaden och inventarierna i denna.

Försäkringen gäller dock inte i något fall för skada genom slitage eller vanvård.

Hemförsäkringens ansvarsmoment gäller inte

- något som inträffat under tjänsteresa eller som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- ansvar för dig i egenskap av fastighetsägare eller tomträttshavare
- för dig i egenskap av ägare, förare eller brukare av
- motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. Begränsningen avser inte eldriven rullstol och inte heller motordrivet trädgårdsredskap, som inte är registreringspliktigt
- luftfartyg, svävare eller hydrokopter
- båt, kanot, segelbräda och övriga vattenfarkoster. Begränsningen avser dock inte skadestånd för sak- och personskada som orsakas med båt som omfattas av tilläggsförsäkringen Småbåt.
- Skada på din bostadsrättslägenhet

Ansvarsförsäkring i villaförsäkring

Villaförsäkringens ansvarsmoment gäller endast ditt skadeståndsansvar i din egenskap av ägare eller tomträttshavare till den försäkrade fastigheten. I fråga om jordbruksfastighet gäller försäkringen bara ansvar för boningshus, alltså inte för jordbruksdriften.

Om du ändrar huset eller bygger nytt, ingår också ditt ansvar som byggherre och arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet. Anlitat du entreprenör betraktas du normalt inte som arbetsgivare för byggnadsarbetet.

Försäkringen gäller inte för något som har samband med ditt arbete eller annan förvärvsverksamhet eller tjänsteutövning.

2. Rättsskyddsförsäkring

Vem rättsskyddet gäller för

Rättsskyddet i hemförsäkringen gäller för dig i din egenskap av privatperson och avser händelser i privatlivet. Utanför Norden gäller försäkringen för dig endast i din egenskap av resenär.

Rättsskyddet i villaförsäkringen gäller för dig i din egenskap av ägare eller tomträttshavare till den försäkrade fastigheten. För jordbruksfastighet gäller rättsskyddet bara tvister för bostadshus, som någon av de försäkrade bor i.

Vad rättsskyddet gäller för

Rättsskyddet gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Tvister, som kan prövas av Fastighetsdomstol eller Statens VA-nämnd, omfattas också. I Miljödomstolen omfattas tvister, som gäller ersättning eller skadestånd enligt 31 och 32 kapitlet i Miljöbalken. Försäkringen gäller också för resning i nu nämnda mål, dock endast om resning beviljas. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans (t ex skiftesman eller hyresnämnd) täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen.

Rättsskyddet gäller alltså inte för tvister, som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, t ex fastighetsbildningsmyndighet, hyresnämnd, länsstyrelse, länsrätt, kammarrätt eller Regeringsrätten. Vid arvsvist som kan eller måste lösas genom bouppteckningsman/skiftesman gäller försäkringen inte heller för kostnader för klander av bodelning, arvskifte eller testamente.

Vad rättsskyddet inte gäller för

Rättsskyddet gäller inte för tvister

- som vid en rättslig prövning ska handläggas som s k småmål. Med "småmål" menas tvister där värdet av vad som

- yrkas inte överstiger ett halvt prisbasbelopp
- där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- med någon, som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- som har samband med ditt arbete eller annan förvärvsverksamhet eller tjänsteutövning
- som har samband med borgensåtaganden av dig till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet
- som har samband med ekonomiska åtgärder, som till sin typ eller omfattning är ovanliga för en privatperson
- som har samband med överlåtna krav
- som har samband med nedsättning av köpeskilling eller skadestånd enligt Jordabalkens kapitel 4, paragraf 19 (s k dolda fel) då omtvistat belopp understiger ett prisbasbelopp
- som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot dig på grund av uppsåtliga brott som du begått eller misstänks ha begått
- som gäller dig som ägare, förare eller brukare av motorfordon, husvagn, annat släpfordon, luftfartyg, skepp eller båt.

I tvister om uppförande av byggnad täcker rättsskyddet i villaförsäkringen endast kostnader som uppkommer efter den avtalade garantitidens utgång. Den begränsningen gäller dock inte om entreprenören efter slutbesiktningen har vägrat fullgöra sina avtalsenliga förpliktelser.

När rättsskyddet gäller

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Gjensidige. Om du tidigare haft samma slags rättsskydd i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring, men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter, som ligger till grund för anspråket, inträffat sedan din nu gällande försäkring trätt i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon försäkring när tvisten uppkommer, därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd om försäkringen var i kraft när de händelser eller omständigheter, som ligger till grund för anspråket, inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Var rättsskyddet gäller

I hemförsäkringen ska anspråket ha sin grund i något som inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

I villaförsäkringen begränsas rättsskyddet till vad som rör den försäkrade fastigheten eller tomträtten.

Ombud

För att få rättsskydd måste du alltid anlita ett ombud. Ombudet ska vara verksamt nära din bostadsort eller den ort där förhandling sker. Ditt ombud ska vara advokat eller biträdande jurist anställd på advokatbyrå. Du kan även anlita annat lämpligt ombud under förutsättning att ombudet efter en lämplighetsprövning godkännts av Försäkringsbolagens rättsskyddsnämnd.

Vi har rätt att påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitate ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära skälighetsprövning av ombudets arvode och andra kostnadsanspråk hos Försäkringsförbundets ombudskostnadsnämnd.

I sådant fall där ombud är godkänt av Försäkringsbolagens rättsskyddsnämnd, kan nämnden pröva skäligheten av arvode eller kostnadsersättning.

Vilka kostnader rättsskyddet ersätter

Vi ersätter endast sådana kostnader, som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader, som du hade kunnat

få ersatta av staten eller av din motpart. Ersättning kan lämnas även i tvister som förlikts eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Rättsskyddet ersätter

- ombuds arvode och kostnader
- kostnader för nödvändiga utredningar, som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader, som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader, som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ombudets arvode ska specificeras så att det framgår

- vilken åtgärd som vidtagits
- datum och tidsåtgång för åtgärden
- vem som utfört åtgärden
- timkostnaden för varje åtgärd.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm, som regeringen bestämt för rätts-hjälpsområdet. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Cjensidige. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete, som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättningen kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader rättsskyddet inte ersätter

Rättsskyddet ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra omkostnader, som du har haft
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader, som uppstår om du anlitar flera eller byter ombud/försvare
- ersättning till skiljemän

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd, som också får anses täcka ombudskostnader och övriga kostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Självrisk och högsta ersättningsbelopp för rättsskydd

Självrisken är 20 procent av kostnaderna, dock lägst grundsjälvrisk.

Högsta ersättningsbelopp vid varje tvist är

- inom Norden 150 000 kr
- på resa utanför Norden 50 000 kr.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida i tvisten
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.

3. Värderingsregler

Värdering sker enligt följande regler och utan hänsyn till affektionsvärde

3.1 Lös egendom

Värdering av egendom sker med utgångspunkt från prisläget vid skadetillfället. Har priset hunnit stiga innan du är klar med dina ersättningsanspråk, tar vi hänsyn till detta när det gäller prisändringar.

När vi i det följande talar om marknadsvärdet menar vi vad det kostar att i allmänna handeln köpa likvärdig egendom i samma skick, som den skadade. Om likvärdig egendom inte finns att köpa värderas den till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Med likvärdig egendom menar vi i det följande exakt likadan egendom eller – om sådan inte

finns – egendom som är så lika den skadade som möjligt.

Om egendom blivit delvis förstörd, värderas skadan till vad det kostar att reparera egendomen. Ersättningen kan dock aldrig bli högre än enligt respektive värderingsregel för förlorad egendom. Repareras inte föremålet, anser vi förlusten vara skillnaden mellan marknadsvärdet före skadan och marknadsvärdet efter skadan.

3.1.1 Cyklar, kläder, TV med mera enligt tabell

Egendomen värderas enligt följande. Vi utgår från vad det kostar att i allmänna handeln köpa ny likvärdig egendom. Ersättning lämnas i procent av nypriset enligt nedanstående tabell.

Ersättning i procent av nypriset	
Föremål	Ålder
	<i>Mindre än 1 år 1 år 2 år 3 år 4 år 5 år 6 år 7 år 8 år 9 år 10 år eller mer</i>
Armbandsur	60 60 55 45 35 25 20 20
Cyklar	60 55 50 45 40 35 30 25 20
Glasögon	60 50 40 30 20 20 20 20 20
Handverktyg	60 50 45 40 35 30 25 20
Kläder, skor och stövlar	60 30 20 10 10 10 10 10 10 10
Resväskor, barnvagn, skid- och golfutrustning	60 50 40 30 20 20 20 20 20
CD- och DVDskivor	50 50 50 50 50 50 50 50 50 50
Kameror	60 50 40 30 20 20 20 20 20
Radio, stereo, TV	60 50 40 30 25 20 20 20
Videobandspelare, DVD-spelare, videokameror	60 55 45 35 25 20 20 20 20
Digitalkameror	60 40 20 20 20 20 20 20 20 20
Mobiltelefon	50 50 10 10 10 10 10 10 10 10
Bärbart ljud, tex mp3/mp4, gps och bärbara datorspel	60 50 40 30 20 20 20 20 20 20

Reglerna tillämpas inte för föremål, som inte var funktionsdugliga vid skadetillfället. Inte heller tillämpas reglerna om de skulle leda till ett oskäligt resultat. Värdering sker då istället med utgångspunkt från marknadsvärdet.

För nyare egendom – där ingen procentuell ersättning noterats – får du ersättning motsvarande nypriset om du återanskaffar egendomen inom sex månader från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker, får du ersättning med 65 procent av nypriset.

3.1.2 Antikviteter, böcker, fotografier m m

Antikviteter, böcker, frimärken, konstverk, mynt, sedlar, samlingar och föremål som ingår i samlingar eller har allmänt samlarvärde värderas till marknadsvärdet.

Fotografier, privat framställda film-/bandupptagningar och liknande egendom samt annan egendom som är resultatet av hobbyarbete, värderas till marknadsvärdet om sådant finns och i annat fall till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

3.1.3 Övrig lös egendom

Egendomen värderas till marknadsvärdet. Om marknadsvärdet inte kan fastställas, är utgångspunkten för värderingen i stället vad det kostar att återanskaffa ny likvärdig egendom. Från den kostnaden görs avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Är värdet minst 65 procent av priset för ett nytt likvärdigt föremål, värderas föremålet till nypriset, men då måste föremålet återanskaffas inom sex månader från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker, värderas föremålet till 65 procent av nypriset.

3.1.4 Hushållsmaskin (inklusive spis)

Vid värderingen utgår vi från det billigaste av alternativen reparation eller återanskaffande av ny motsvarande hushållsmaskin. Från kostnaden gör vi åldersavdrag med 10 procent per påbörjat år räknat från det att maskinen första gången togs i bruk. Dock görs inget åldersavdrag för de första två åren om reparation eller återanskaffning sker inom sex månader från skadedagen.

3.2 Byggnad

Vi förklarar först vissa begrepp, som vi använder.

Återställande

Med återställande menar vi antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål. Vid skada på sådana byggnadsdelar som installationer eller hushållsmaskiner menar vi med återställande reparation, när sådan kan göras till kostnad understigande utbyteskostnaden, eller i annat fall utbyte av det skadade föremålet. I kostnaden för återställandet ingår även kostnad för lokalisering och friläggning (även rivning) av skadat föremål, när skadan omfattas av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.

Byggnadsdel

Med byggnadsdel menar vi var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör m m som är uppräknade i Tabell för åldersavdrag.

Vid skada på målning, tapetsering, annan väggbeklädnad eller golvbeläggningar, räknas målningen, beklädnaden, beläggningen i varje rum som en byggnadsdel.

Marknadsvärde

Med marknadsvärde menar vi det pris, som vid skadetillfället mest sannolikt kan erhållas.

Fullvärde respektive försäkringsbelopp

Anges det i försäkringsbrevet att byggnad är fullvärdesförsäkrad finns ingen beloppsbegränsning. Anges istället ett försäkringsbelopp för byggnad, är detta belopp det högsta belopp, som kan utbetalas.

3.2.1 Byggnaden återställs

Vid återställande inom två år värderar vi skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden med användande av rationella metoder och material. Avdrag görs i vissa fall på grund av berörda byggnadsdelars ålder, se Tabell för åldersavdrag.

Därutöver kan avdrag göras också från återställandekostnad eller reparationskostnad om underhållet för den del av byggnaden, som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt. Detta gäller även del av byggnad, som inte angetts i tabellen för åldersavdrag.

Kan återställandet inte slutföras inom två år från skadedagen på grund av hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet måste i varje fall slutföras inom fem år från skadedagen.

Det finns statliga föreskrifter om hur en byggnation ska utföras. Om återställandet fördyras på grund av sådan föreskrift, betalar vi också fördyringen. Beträffande annan föreskrift än sådan, som avser extra isolering eller ändamålsenlighet för handikappade, gäller detta dock bara upp till högst 50 000 kr. En förutsättning är att du på vår bekostnad begär dispens och överklagar myndighets beslut om vi kräver det.

3.2.2 Tabell för åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för material och arbete enligt tabell. Byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk.

Vid återställande av "installation utomhus" (t ex rörsystem i mark) tillämpas installationens åldersavdrag på hela kostnaden för återställandet, d v s inklusive kostnaden för friläggning, rivning och återläggning.

För alla skador, utom för sådana som ersätts enligt 2.8 och 4.8, begränsas avdraget till högst 80 procent på byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig.

Vid ett och samma skadetillfälle är de sammanlagda åldersavdragen högst 100 000 kr.

Tabell för åldersavdrag

<i>Byggnadsdel</i>	<i>Antal år utan åldersavdrag</i>	<i>Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år</i>
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation, centraldammsugning samt maskinell utrustning		
- rörsystem, vattenradiatorer, sanitetsgods	10 år	5%
- värmepumpänläggning, keramisk eldstad i värmepanna, solfångare, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv, hushållsmaskin (inkl spis)	2 år	10%
- elinstallation	25 år	2%
- övriga installationer samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskin	5 år	8%
- larm	5 år	8%
Radio- och TV-antenn, markiser	2 år	10%
Målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad (inte i våtrum)	2 år	8%
Golvbeläggning (inte i våtrum)		
- textila	5 år	8%
- plast, linoleum, laminat	10 år	5%
- parkett, natursten, klinker	15 år	5%
Våtrumsbeklädnad (inklusive tätskikt)		
- golv- och väggmatta (trådsvetsad)	5 år	8%
- keramiska plattor, natursten	10 år	5%
- övrigt golv- och väggbeklädnadsmaterial samt målning i våtrum	2 år	10%
Takbeläggning av papp, altantak	5 år	8%
Skorsten		
- stål eller plåt	5 år	8%
- annat material	25 år	2%
Ute spa med fast anslutning	2 år	10%
Köksinredning	15 år	5%

3.2.3 Annan byggnad uppförs på samma tomt

Om du inom två år uppför annan byggnad på tomten för samma ändamål som den skadade, värderas skadan på samma sätt som för byggnad som återställs.

Åldersavdrag görs enligt tabell, dock från och med det år byggnadsdel eller del därav första gången togs i bruk och utan begränsning av avdragets storlek. Eventuella merkostnader för ny grund, om befintlig grund är oskadad, ersätts inte. Inte heller ersätts eventuella merkostnader för dragning av nya rör och ledningar om de befintliga är oskadade.

3.2.4 Övriga fall

Om du inte inom två år återställer den skadade byggnaden eller uppför annan byggnad, värderas skadan på samma sätt som enligt "Byggnaden återställs", men åldersavdraget görs då enligt tabell från och med det år byggnadsdel eller del därav första gången togs i bruk. Vi värderar skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

3.2.5 Övriga regler

Om marknadsvärdet på hela byggnaden omedelbart före skadan på grund av ålder och/eller slitage understeg 50 procent av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Kan reparation utan väsentlig olägenhet göras i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad, värderas skadan till uppskattad andel av sådan kostnad.

Hindras återställande på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet och anskaffar eller uppför du därför inom fem år annan byggnad för samma ändamål på annan plats, värderas skadan på samma sätt som enligt "Byggnaden återställs". Värdering sker högst till den faktiskt nedlagda kostnaden och lägst enligt reglerna i "Övriga fall". Förutsättningen är att du - om vi begär det - på vår bekostnad begär dispens och överklagar myndighets beslut.

Får hindret till följd att de kvarstående byggnadsdelarna förlorar i värde, gäller försäkringen också för denna förlust även om annan byggnad inte anskaffas eller uppförs.

3.3 Tomtmark

Tomtmarken återställs

Vid återställande av tomtmark inom två år värderar vi skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderar vi till kostnaden för nyplantering av buskar och träd, dock endast med kostnaden för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Vid skada på grund av jordskalv, jordskred, jordras, berggras, lavin och vulkanutbrott betalar vi högst det belopp, som svarar mot skillnaden mellan tomtens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Högsta ersättningsbelopp är dock två gånger den skadade tomtens taxeringsvärde eller, om detta ger högre ersättning, 100 000 kr.

Högsta ersättningsbelopp vid övriga skadehändelser är 100 000 kr.

Tomtmarken återställs inte

Om du inte återställer tomtmarken och inte heller anskaffar annan tomtmark inom två år, värderar vi skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Anskaffar du inom två år annan likvärdig tomtmark för samma ändamål, värderar vi skadan till anskaffningskostnaden, minskat med den skadade tomtmarkens värde efter skadan. Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet, gör vi avdrag för detta.

Vid skada på grund av jordskalv, jordskred, jordras, berggras, lavin och vulkanutbrott är **högsta ersättningsbelopp** två gånger den skadade tomtmarkens taxeringsvärde eller, om detta ger högre ersättning, 100 000 kr.

Högsta ersättningsbelopp vid övriga skadehändelser är 100 000 kr.

4. Ersättningsregler

Vid skada får du ersättning endast om du kan styrka innehavet och värdet av det skadade eller förlorade föremålet. Kostnader du haft för att verifiera, styrka eller framställa krav ersätts inte.

Gjensidige har rätt att avgöra om skada på byggnad eller lös egendom ska repareras, ersättas kontant eller återställas genom våra åtgärder. **Gjensidige har också rätt att avgöra** vem som ska utföra reparation, var föremål eller material ska inköpas och om skadad tomtmark ska återställas.

Gjensidige övertar äganderätten till föremål som ersätts.

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att våra anvisningar om inköpsställe eller reparatör inte inhämtats eller följts.

Som ägare till egendomen måste du – om det skulle behövas – reklamera utfört arbete. Du ska alltid stå som bestäl- lare vid reparation och inköp.

H. Allmänna bestämmelser

1. Avtal och betalningsvillkor

Försäkringsgivare för produkten är Gjensidige Forsikring ASA, Norge, Svensk filial, org.nr 516407-0384.

Försäkringen gäller fr o m den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska träda i kraft, gäller den dock inte förrän efter det klockslag då du tecknade försäkringen.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år om inte uppsägning har skett från någöndera sidan eller vi i förväg har komit överens om något annat.

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan lik- nande omständighet har inträffat. Vi kan också säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana speciella skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien, som avser tiden efter upphörandet.

När vi ändrar premien eller villkorsbestämmelserna meddelar vi dig om ändringarna minst en månad i förväg. Du måste före ändringsdagen meddela oss om du inte accepterar ändringarna och därför vill upphöra med försäkringen.

Betalning av premie

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag vi sänt dig försäk- ringsbrev med inbetalningskort.

När försäkringen ska förnyas sänder vi nytt försäkringsbrev med inbetalningskort för den nya perioden. Denna ska betalas senast när den nya perioden börjar. Du har dock alltid en månad på dig från premieaviseringen att betala.

Om vi kommit överens om flera premieperioder ska du betala premien för varje period senast på periodens första dag. Om premien avser längre tid än en månad behöver du inte betala tidigare än en månad efter den dag vi sänt dig inbetalningskort.

Gjensidige har rätt att debitera faktureringskostnad vid varje premiebetalningstillfälle **och påminnelseavgift** vid påminnelse på grund av för sen betalning.

Om du inte betalar premien i rätt tid skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra efter 14 dagar. Betalar du under dessa 14 dagar, fortsätter försäkringen att gälla.

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört anses du därigenom ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades.

2. Om skada inträffar

Skada ska anmälas till oss så snart som möjligt. Stöld ska polisanmälas och polisintyg skickas till oss.

Du måste också lämna oss specificerat krav på ersättning samt ge oss de upplysningar och handlingar (t ex inköpskvit- ton och intyg), som vi kan behöva för att reglera skadan. Om du inte fullgör dina skyldigheter enligt ovan kan ersätt- ningen för skadan sättas ned (minskas).

Du är skyldig att upplysa oss om det finns någon annan försäkring, som gäller för samma skada. Du har i sådana fall

inte rätt till högre ersättning än som sammanlagt svarar mot skadan.

Reparation får ske endast efter vårt godkännande. Detsamma gäller valet av reparatör, reparationsmetod och material. Skadade föremål ska behållas så att vi får möjlighet att göra besiktning. Du är skyldig att medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom.

Utbetalning av ersättning

Den ersättning du är berättigad till ska utbetalas senast en månad efter det du gjort vad som åligger dig. Har du uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi det i avräkning på den slutliga ersättningen. När det gäller egendom, som repareras eller återanskaffas, betalar vi ersättning senast en månad efter det att egendomen har reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad byggnad återställs, ska du överklaga beslutet om vi kräver det. Ersättning betalas senast en månad efter det vi fått reda på att överklagandet inte medfört någon ändring av beslutet.

Leverantörsgaranti

För skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande åtagande, får du ersättning bara om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Begränsningen avser inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats hos flera försäkringsbolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt beviljat försäkring. Du har aldrig rätt till högre ersättning från bolagen gemensamt än vad som svarar mot den skada du lidit.

Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller på resa utanför Sverige, utom för "Överfallsskydd"

- om skadan inträffat inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott och
- om du vistades i det drabbade området vid utbrottet och
- om du inte deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller liknande.

Med samma förutsättningar betalar vi även nödvändiga merkostnader för hemresa.

Vi ersätter också förlust av resgods, när förlusten beror på att egendomen konfiskerats eller att du vid evakuering varit tvungen att lämna kvar den.

Preskription

Har du anspråk på försäkringsersättning förlorar du din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot Gjensidige:

- inom tre år från det att du fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande
- eller i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast hade kunnat göras gällande.

Har du framställt ditt anspråk inom angiven tid har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Dröjsmålsränta

Skulle det, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering får du ränta endast enligt Riksbankens referensränta.

Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kr.

Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

3. Lagstiftning

Försäkringsavtalslagen (FAL) och övrig svensk lagstiftning tillämpas för detta avtal.

4. Gemensamt skadeanmälningsregister

Gjensidige äger rätt att i det för försäkringsbranschen gemensamma skaderegistret (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.

5. Behandling av personuppgifter

Alla uppgifter som du lämnat till oss behandlas i enlighet med personuppgiftslagen (PUL). Ändamålet med behandlingen är att Gjensidige ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet och enligt lagar samt myndighetsföreskrifter. Även behandlingar för analys- eller statistikändamål kan förekomma, samt för marknadsföringsändamål om inte den som avses med uppgifterna hos Gjensidige begärt att det inte ska ske.

I syfte att upprätthålla en god kund- och registervård kan Gjensidige komma att komplettera personuppgifterna genom insamling av uppgifter från privata och offentliga register, till exempel uppdatering av adressuppgifter med hjälp av Statens person- och adressregister, SPAR. Vid försäkringsärenden som utförs via telefon kan även personuppgifter komma att behandlas genom inspelning av telefonsamtal.

Personuppgifter kan för angivna ändamål komma att lämnas ut till andra bolag inom Gjensidigekoncernen eller till företag som Gjensidige samarbetar med, till exempel Skadeanmälningsregister AB (GSR) och BGC (Bankgirocentralen). Enligt lag kan vi även behöva lämna ut uppgifter till myndigheter.

Om du önskar information om vilka personuppgifter som Gjensidige behandlar om dig, kan du lämna eller skicka en skriftlig begäran härom till Gjensidige Försäkring, Personuppgifter, Box 3031, 103 61 Stockholm. Till samma adress kan du anmäla att du inte vill ha direktreklam från Gjensidige eller begära rättelse av felaktig eller ofullständig personuppgift.

6. Om vi inte skulle komma överens

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på lös egendom ska – om vi inte enats om annat förfarande – utlåntande begäras av en av Svensk handelskammare auktoriserad värderingsman. Denne ska tillämpa villkorens värderingsregler.

Din kostnad för sådan värdering är 1 000 kronor plus 10 procent av överskjutande belopp, dock högst hälften av arvodet till värderingsmannen. Skulle värderingsmannen komma till högre belopp än vad vi erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

Twist om värdet av skada på byggnad eller på tomtmark

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på byggnad eller på tomtmark ska – om vi inte enats om annat förfarande – värdet bestämmas genom skiljedom.

Vid skiljedom utser du och Gjensidige varsin skiljeman, som ska vara sakkunnig och opartisk. En tredje skiljeman utses av svensk handelskammare. Skiljemännen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Om skiljemännen var för sig kommer fram till olika värden och tredje skiljemännens beräkning ligger mellan de båda andras, ska hans värdering gälla. Kommer han under eller över de båda andras värderingar gäller det lägsta respektive högsta av deras belopp.

Skulle minst två av skiljemännen komma till högre belopp än vad Gjensidige erbjudit betalar Gjensidige hela kostnaden för värderingen. I annat fall betalar du 1 000 kr plus 10 procent av överskjutande belopp, dock högst 50 procent av skiljemännens arvode.

Omprövning inom Gjensidige

På Gjensidige vill vi ge dig en personlig service och en snabb skadereglering. Råkar du ut för en skada vill vi att du ska få en korrekt behandling av ärendet och att du ska få den ersättning som du har rätt till enligt villkoren.

Om du inte är nöjd med vår skadereglering vill vi att du ska kontakta oss för att få råd om hur du kan få ärendet omprövat. Tala med skaderegleraren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller det kanske har framkommit nya omständigheter, som kan påverka bedömningen. Om du ändå inte är nöjd, ta kontakt med skadereglerarens närmaste chef. Du har även möjlighet att, efter ansökan, få din sak prövad av Gjensidiges kundombudsman.

Är du fortfarande inte är nöjd kan du vända dig till följande instanser utanför Gjensidige.

Omprövning utanför Gjensidige

Allmänna reklamationsnämnden

Prövar klagomål från privatpersoner, dock inte vållande frågor i trafikolyckor.

Prövningen är kostnadsfri.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

Allmän domstol

Även om du fått ärendet prövat i Gjensidiges försäkringsnämnd, kan du vända dig till domstol. Kostnader i samband med domstolsprövningen kan du få hjälp med genom rättsskyddet i din försäkring. Detta gäller även vid tvist med Gjensidige.

Rådgivning utanför Gjensidige

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Konsumenternas Försäkringsbyrå är en självständig rådgivningsbyrå som drivs gemensamt av Sveriges Försäkringsförbund, Finansinspektionen och Konsumentverket. Byrån har till uppgift att kostnadsfritt ge råd och hjälp till privatpersoner (konsumenter) i olika försäkringsärenden.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 08-22 58 00

Fax: 08-24 88 91